

DARBININKAS

Vol. LXXIV, Nr. 31
Rugpjūčio - August 18, 1989

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Sovietinės Estijos Aukšč. taryba priėmė įstatymą, reikalaujanti, kad kandidatai į renkamas vietas ir balsuotojai būtų išgyvenę Estijoje nustatytą laiką. Į apygardoj renkamas vietas kandidatai ir rinkėjai turi būti išgyvenę to apygardoj 2 ir Estijos 5 m., o rinkimuose į valstybei vadovaujančias vietas — 5 m. apygardoj ir 10 m. Estijos.

Rusų darbininkų pradėti streikai Estijos dėl estų kalbos paskelbimo valstybine kalba vyksta ir toliau, bet daugumai jų dirbant sunkioje pramonėje, kuri yra tvarkoma Sov. Sąjungos, streikas nesudaro gyventojų aprūpinimui jokių sunkumų.

Izraeliui pagrobus Libano šitų Dievo partijos religinį vadą šeiką Abdul Karim Obeid ir Libano teroristam pakorus jų pasigrobė JAV plk. lt. William Higgins, o JAV pasiuntus stiprias karo laivyno pajėgas prie Libano ir į Persijos įlanką, prasidėjo užkulisiniai pasitarimai visiem Art. Rytuose laikomiems įkaitams išvaduoti. Pasitarimai gali trukti ilgesnį laiką ir jų rezultatus šiuo metu yra sunku įspėti.

Sov Sąjunga nelaukiai leido Atstovų rūmų ginkluotų pajėgų komiteto nariams apsilankyti sovietų pajėgų Rytų Vokietijoje, kur jiems buvo pareikšta, kad Gorbačiovo numatytas vienašališkas atitraukimas 6 sovietų tankų divizijų iš Rytų Europos nėra toks džiuginantis, kaip buvo tikėtasi, nes šių divizijų turimi ginklai, įskaitant artilerijos ir priešlėktuvinės artilerijos pabūklus, bus palikti ir įjungti į pasiliekančių divizijų sudėtį.

Lenkijos parlamentas 2 balsų dauguma ministru pirmininku išrinko prezidento ir kompartijos pasiūlytą kandidatą vidaus reikalų ministrą Czeslaw Kiszak, bet Solidarumo unija įtaigauja smulkia koalicinę partiją nutraukti vyriausybės rėmimą. Tuo atveju vyriausybė netektų parlamento daugumos ir min. pirmininkui būtų pareikštas nepasitikėjimas.

Simon Wiesenthal centrai Los Angeles paprašius Britaniją kelti bylas ten apsigyvenusiems nacių talkininkams, Britanijos vyriausybė klausimui spręsti sudarė Sir Thomas Hatherington vadovaujamą komisiją. Ši komisija dabar rekomenduoja, kad parlamentas priimtų specialų įstatymą, nes dabartiniai įstatymai neleidžia kelti bylų tiems asmenim, kurie nusikalto nebūdami Britanijos piliečiais ir negyvendami Britanijos teritorijoje.

Centrinės Amerikos 5 valstybių prezidentų konferencija, nepaisydama JAV įtikinėjimų, nutarė, kad iki gruodžio 5 Hondure susitelkę prieš Nikaragvos vyriausybę kovojantieji partizanai turi būti išformuoti ir nuginkluoti.

NYT rugpjūčio 6 išspausdino Maskvos korespondento Bill Keller straipsnį "Baltijos respublikos pakeliui į kapitalistinį socializmą".

Bolivijos kongresas krašto prezidentu išrinko per pagrindinius rinkimus trečiojo vietoj atsidurusį kandidatą Paz Zamorą.

Kinija paskelbė, kad per 1980-85 m. laikotarpį dėl nelaimingų atsitikimų branduolinių energijos stotyse žuvo 205 žmonės.

SVARBUS NUTARIMAS GOTLANDO SALOJE

— Sutartinai visi lietuviai siekia Lietuvos nepriklausomybės —

Kaip praėjusio Darbininko numeryje rašėme, Gotlando saloje prie Švedijos vyko Europos lietuvių studijų savaitė. Jos vyksit kasmet įvairiose vietovėse, atskirose valstybėse. Šiemet surengta Švedijos saloje Gotlande, nes toje saloje gyvena du lietuviai: dailininkas Eugenijus Budrys ir architektas Jonas Pajaujis. Jie turi ten motelį. Dar padėjo surengti ir Švedijos lietuvis J. Gumauskas. Savaitė baigėsi rugpjūčio 6. Iš Amerikos dalyvavo Vliko pirmininkas dr. Kazys Bobelis, iš New Yorko dr. Romualdas ir Audronė Misiūnai.

Pirmą kartą šioje studijų savaitėje dalyvavo ir didesnė grupė iš Lietuvos. Ji atplaukė dviem laivais iš Klaipėdos uosto. Savaitės metu vyksta paskaitos, įvairūs pranešimai apie lietuvių gyvenimą atskirose kraštuose. Šiemet dalyvavo apie 100 lietuvių iš įvairių Europos kraštų.

Specialus komunikatas

Ne paskaitos čia buvo svarbiausias įvykis, bet 36-tos Europos lietuvių studijų savaitės paruoštas komunikatas. Štai to komunikato tekstas:

Komunikatą pasirašė:
Br. Kazys Bobelis — Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas.

Baručas, A. — Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo tarybos narys, Lietuvos mokslo istorijos ir filosofijos asociacijos pirmininkas.

Kudaba, Česlovas — Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimo tarybos narys, Lietuvos Kultūros Fondo pirmininkas.

Landsbergis, Vytautas — Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo tarybos pirmininkas.

Lukoševičienė, I. — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos vicepirmininkė.

Motioka K. — Lietuvos persitvarkymo Sąjūdžio seimo tarybos narys, Lietuvos olimpinio komiteto vicepirmininkas.

Paleckis J. V. — Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komiteto ideologijos skyriaus vedėjas.

Terleckas, A. — Lietuvos Laisvės Lygos pirmininkas.

Toliau komunikate taip rašoma:

XXXVI-toje Europos Lietuvių studijų savaitėje, vykusioje Gotlando salos rytinėse pakrantėse Katthamarsvik'o vietovėje nuo 1989 m. liepos mėn. 30 iki rugpjūčio mėn. 6 d., išklause pranešimus apie dabartinę Lietuvos politinę, ekonominę, ekologinę ir socialinę padėtį, kultūros, švietimo, jaunimo auklėjimo problemas bei Bažnyčios vaidmenį tautos atgimimo procese, o taip pat pasidalinę mintimis su studijų savaitės dalyviais apie tų problemų galimus sprendimų kelius ir būdus.

PRATĖSIAMAS PARAŠŲ RINKIMAS

JAV LB krašto valdyba prašo pratęsti parašų rinkimą dėl Molotovo-Ribbentropo pakto negaliojimo iki š.m. rugpjūčio 23 dienos.

Taip pat ir Lietuvoje parašų rinkimas pratęsiamas.

sutarėme:

VISŲ PASAULIO LIETUVIŲ GYVYBINIS TIKSLAS YRA NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMAS!

K. Bobelis

A. Baručas

V. Landsbergis

I. Lukoševičienė

K. Motioka

C. Kudaba

A. Terleckas
J. V. Paleckis

Katthamarsvik, 1989.08.06.

• Pastaba. Antanas Terleckas ne kartą yra pastebėjęs, kad jis ne Laisvės Lygos pirmininkas, bet jos Tarybos narys. Jų komunikate, matyt, tai yra klaidingai parašyta.

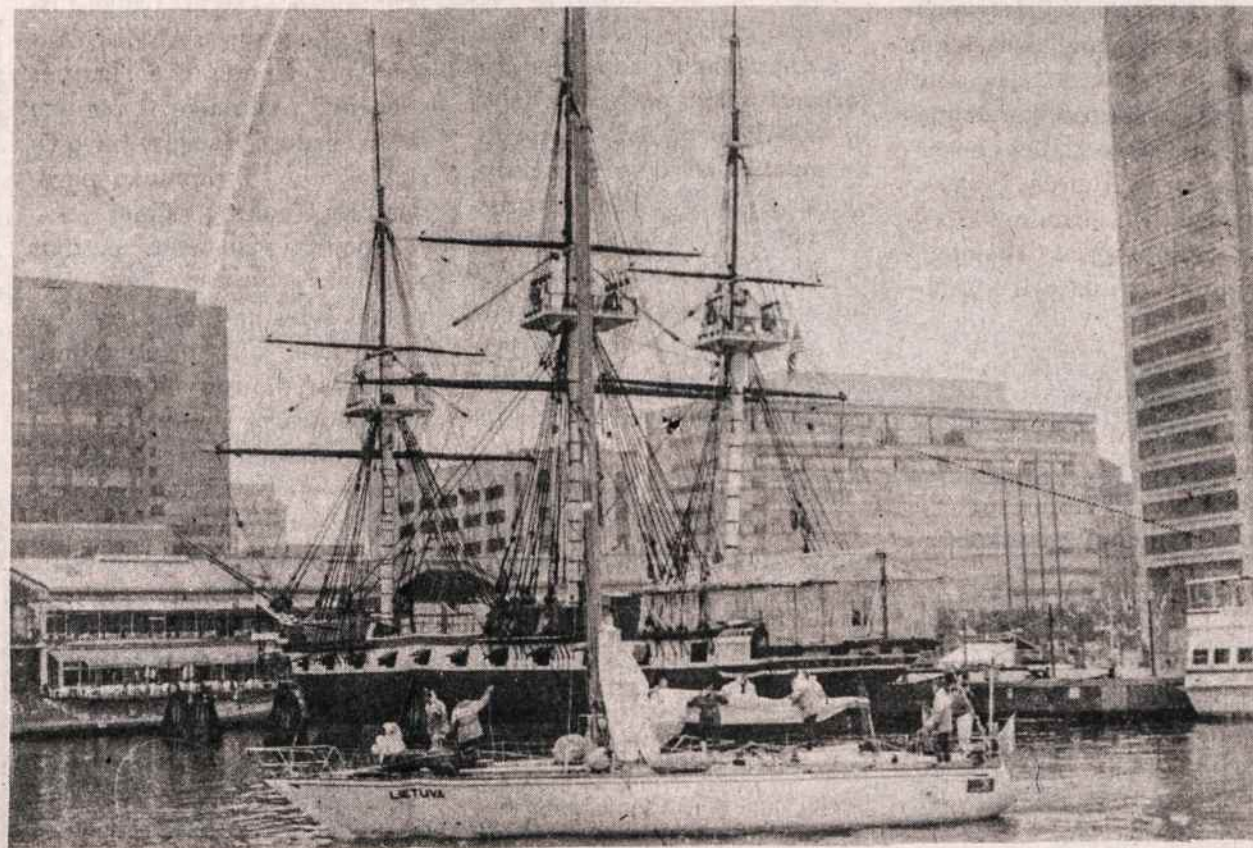
Pastabos prie pareiškimo

Kaip matome, pareiškimą pasirašė Vyriausioji Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas dr. K. Bobelis, kuris ilgą laiką skeptiškai žiūrėjo į visą atbūdimo judėjimą Lietuvoje. Dabar ir jis suprato, kad reikia eiti vienybės keliu.

Pasirašė ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos atstovė

— vicepirmininkė I. Lukoševičienė. LB įvairūs padaliniai anksčiau surado kontaktus su Sąjūdžiu, su atbūdanciu tauta.

Kita visa delegacija iš Lietuvos. Atstovauja pagrindinius atbūdancius Lietuvos nusiteikimus. Dalyvauja Vyt. Landsbergis — Sąjūdžio Seimo tarybos pirmininkas, Lietuvos Laisvės Lygos pirmininkas A. Terleckas. Komunikatą pasirašė ir Lietu-

"Lietuva" Baltimorės uoste plaukia pro seniausią Amerikos karo laivą "Constellation".
Nuotr. K. Česonio

PARYŽIAUS KARDINOLAS KAUNE

Gegužės 4 d. Kristaus dangun žengimo šventėje, Kaunas laukė Paryžiaus kardinolo Jean-Marie Lustiger.

Prieš 12-tą val. prie arkikatedros bazilikos durų svečią iškilmingai sutiko kardinolas Vincentas Sladkevičius, beveik vis Lietuvos vyskupai, būrys kunigų ir gausi minia tikinčiųjų.

Pasveikinimo žodį lotyniškai tarė vysk. Vl. Michelevičius.

Kartu su Lietuvos kardinolu koncelebruojamoje šv. mišiose Paryžiaus kardinolas prancūziškai pasakė pamokslą, kuriame priminęs Kristaus įpareigojimą apaštalam, kad jie gavę Dvasią turės būti Kristaus liudytojais, užakcentavo, kad mes visi šiomis dienomis turime įvykdyti tą užduotį kuri ir mums yra patikėta. Kristus kalba pa-

sauliui, kalba mums ir ką mes darom — vykdom Kristaus patikėtus drabus.

Po mišių Lietuvos kardinolui svečiai įteikė didingą monstranciją — dovaną Vilniaus arkikatedrai, įteikė čia, kadangi Vilniuje nesutiko arkivyskupo (dar nebuvo atvykęs iš Žagarės).

Pietūs Kauno Tarpdiecezinė Kunigų seminarijoje. Pietų metu kardinolas V. Sladkevičius prancūziškai pasakė kalbą, kuria svečias buvo labai sužavėtas. Kalbas sakė provoslavų dvasiškiai, kartu atvykę iš Maskvos ir iš Vilniaus.

Po pietų svečias, lydimas kardinolo V. Sladkevičiaus ir arkivyskupo Liudviko Povilonio, aplankė Kauno provoslavų bažnyčią, trumpai susikauptė prie ten esančio katalikų vadinamo Sur-

ŪKINĖ NEPRIKLAUSOMYBĖ PABALTY?

Baltams ūkinė nepriklausomybė yra žingsnis į gyventojų sieklamą politinę nepriklausomybę

NYT Maskvos korespondentas Bill Keller, rašydamas apie Baltijos respublikų kelią į kapitalistinį socializmą, tikina, kad Estijai, Latvijai ir Lietuvai bendra su Sov. Sąjunga yra tik skurdi sovietinė sistema, o viskuo kitu jos yra Vakarų tautos. Pasinaudodamos Sov. Sąjungos laisvėjimo procesu, jos savo kultūrinę autonomiją, ribota demokratija ir išradingumu Gorbačiovo suteiktas laisves įtempia iki Maskvai vos pakenčiamų ribų.

Aukšč. sovieto priimtos rezoliucijos dėl ūkinio savarankiškumo susteikimo šį atsitolinimą dar labiau pagilina.

Baltijos respublikų praturtėjimas pagal Gorbačiovą galėtų apraminti baltų nacionalinius jausmus, privilioti užsienio kapitalą, paspartinti vartotojam reikalingų prekių judėjimą į išlankusį krašto vidų ir duotų pavyzdį kitam respublikom.

Bet, jei respublikos ir gautų svajojamą laisvę (dar reikės išleisti specialius įstatmus spalio mėn.), pusiau socialistinės srities prie Baltijos jūros vizija dar liks toli iki tikrėnybės. Bet jei ir

vos Komunistų Partijos Centro Komiteto ideologijos skyriaus vedėjas J. Paleckis, buvusio žurnalisto ir jau pavergtos Lietuvos prezidento Justo Paleckio sūnus. Tuo paliudijo, kad ir Lietuvos komunistų partija eina tuo pačiu keliu siekdama Lietuvai nepriklausomybės.

Išvijos stipriųjų organizacijų, Sąjūdžio atstovai ir Lietuvos atstovai siekia to paties — Lietuvos nepriklausomybės. Tai yra dar vienas žingsnis į tą nepriklausomybę.

(Žiūr. vedamąjį 3 psl.)

viskas pavyktų, daugelis abejoja, ar jų pasisekimas sudarytų pavyzdį kitom respublikom.

Jei pavyktų

Jei persitvarkymas gali pavykti, tvirtina autorius, tai tik Baltijos srity, nes šitos respublikos ir sovietinėj sistemoj sugeba susikurti tokį gyvenimą, kurio pavydį jų kiti kaimynai.

Autorius pastebi, kad baltai turi gana nemažas diasporas Vakaruose, kurios yra linkusios patriotiniais sumetimais investuoti savo išteklius jų senose tėvynėse.

Pagal baltų planus žemės ūkis ir smulkė prekyba būtų suprivatinta, didesni fabrikai priklausytų darbininkam ar akcininkam, o valstybė kontroliuotų gamtos išteklius ir energijos šaltinius. Butai, švietimas, sveikatos apsauga būtų finansuojama progresyvių pajamų mokesčių.

(nukelta į 2 psl.)

VILNIAUS UNIVERSITETO PROFESORIUS SLAPTAS KUNIGAS

Rugpjūčio 12, šeštadienį, Vilniū nustebo toks faktas, kad Vilniaus universiteto literatūros katedros profesorius Kazimieras Ambrasas katedroje atlaikė mišias.

Nustebo ir universiteto profesoriai, suėję sveikino jį ir klausė ar jį šiandien įšventino kunigus. Profesorius atsakė, kad jis yra baigęs slaptąjį kunigų seminariją, — kunigu esąs įšventintas kur kas anksčiau.

JAUNIMAS ŠAUKIMUS Į KARIUOMENĘ SIUNČIA KARIUOMENĖS VADUI

Vilniuje rugpjūčio 12 į katedros aikštę susirinko jaunimas, kuris gavo šaukimus, kad stotų į Sovietų kariuomenę. Visi protestavo prieš tuos šaukimus, nes okupacinė valdžia neturi teisės žmonių šaukti į savo kariuomenę. Jie sudėjo šaukimus ir pasiuntė Sovietų Sąjungos kariuomenės vadui.

PALAIMINTOJO JURGIO MATULAIČIO ATLAIDAI

Marijampolėje liepos 9-16 vyko Palaimintojo Jurgio Matulaičio atlidai.

Liepos 11 3 v. popiet Palaimintojo Jurgio Matulaičio tėviškėje — Lūginės-Orinų kaime — vyskupas J. Žemaitis pašventino koplytstulpį Palaimintojo atminimui.

Liepos 12 Marijampolėje vyko pagrindinė atlidų diena. Dalyvavo kardinolas ir visi Lietuvos vyskupai.

Liepos 15 buvo jaunimo diena.

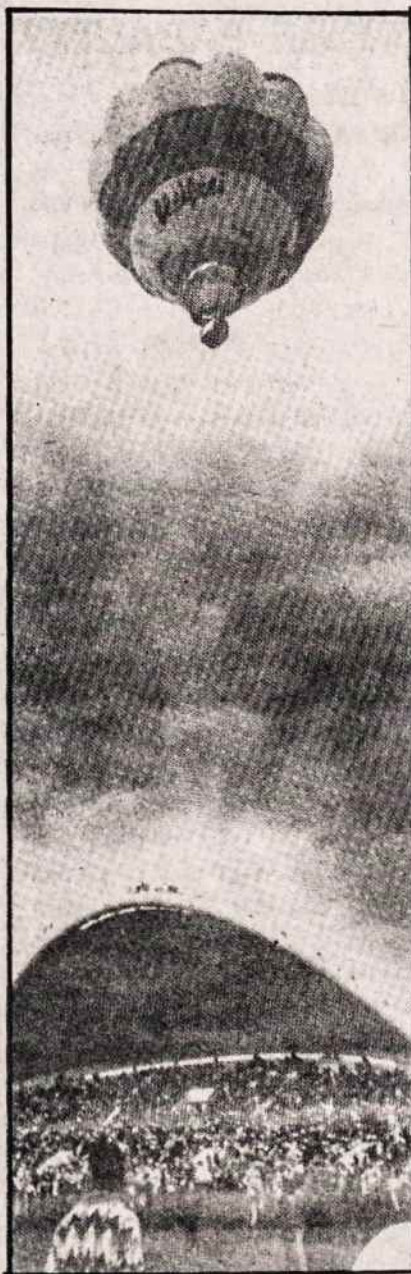
STREIKAI DRUSKININKUOSE

Nuo liepos 6 dienos 5 val. iki liepos 7 dienos 12 val. nė viena mašina neišvažiavo iš Druskininkų kurorto autojmonės kolektyvas streikavo. Ir kodėl?

Tai daryti privertė respublikinė Kuortų valdymo taryba, kuri nuo kovo mėnesio trukdė organizuoti įmonės direktoriaus rinkimus, o kai jie vis dėl to įvyko, artimiausiam posėdyje nesprendė naujo direktoriaus tvirtinimo kalusimo.

Rinkimuose iš 150 kolektyvo narių dalyvavo 116. Už naują direktorių Gintautą Pačkų nugalavo 83 žmonės, 27 pageidavo, kad Sigitas Grinkevičius toliau eitų savo pareigas, 6 susilaikė.

Streikas buvo nutrauktas, gavo Kuortų valdymo tarybos potvarkį apie naujo direktoriaus paskyrimą.

Vilniuje liepos gale vyko orinių balionų festivalis, kuriame dalyvavo viso pasaulio geriausi šios rūšies sportininkai. Nuotraukoje vienas iš tokių balionų kyla viršum estrados Vingio parke. Nuotrauka paimta iš Gimtojo Krašto Nr. 30.

NAUJAUSIOS ŽINIOS IŠ OKUPOUOTOS LIETUVOS

Anoniminiai laiškeliai lapeliai buvo siunčiami Vilniuje ir kitur. Laiškuose buvo grasama Sąjūdžio ir kitiems veikėjams. Prokuratūra išaiškino, kad lapelius siuntinėjo Stasys Žičkus iš Jurbarko ir jaunuolis iš Vilniaus. St. Žičkui sudaryta byla, o jaunuolis tik įspėtas.

Tolinkemyje, Kristijono Donelaičio gyventojų vietoje, Vilniaus teatro grupė vaidino veikalą apie šį poetą. Ir ateityje čia vyks programos, surištos su Donelaičiu. Programoms vadovauja Karklelis.

Reabilitacijos bylos. Visi buvę politiniai kaliniai dabar reabilituojami. Išleistas bendras potvarkis, bet reikia peržiūrėti individualiai kiekvieną bylą. Prokuroro padėjėjas, kalbėjęs per Vilniaus radiją, pareiškė, kad tokių bylų esą mažiausia 45,000. Jų peržiūrėjimas labai ilgai užsišėstų. Bendrai visi reabilituojami, kurie buvo nubausti pagal 58 ir 61 straipsnius už tariamą antisovietinę veiklą. Tų bylų yra daugiausia. Kitas mėgins individualiai peržiūrėti.

Kompensacijos tremtiniams, Vilniuje paskelbė potvarkį, kad buvusiemis nekaltai ištremtiems į Sibirą bus mokama kompensacija — 50 rublių už lageryje praleistą mėnesį.

Į kariuomenę šaukiamųjų 20% lieka Lietuvoje. Tai aukštųjų valdininkų ir partiečių vaikai.

Pilietybės įstatymo projektas parengtas Lietuvoje. Visi buvę nepriklausomos Lietuvos piliečiai automatiškai gauna šią pilietybę. Tokių esą 80%. Kiti gali gauti pilietybę, jeigu jie įrodys, kad ką nors turi lietuviško. Kiti gaus tie, kurie Lietuvoje gyveno 5 ar 10 metų ir kurie gali naudoti lietuvių kalbą. Grįžę iš užsienio lietuviai turės prisiekti, kad jie bus lojalūs Lietuvai.

Daug kalbama apie literatūrą. A. Bučys, literatūros kritikas, istorikas, sako, kad reikia atremti partiniais pagrindais sukurtą literatūrą, į literatūrą rei-

LAIŠKAS AMERIKOS PREZIDENTUI

Paryžiuje veikia tokia organizacija — "Demokratija ir nepriklausomybė", kuri yra koordinacinis centras tautiniams — demokratiniams judėjimams sovietinėje imperijoje remti. Šis centras gegužės 9-10 Paryžiuje sušaukė konferenciją, kurios tema buvo "Sovietinio bloko demokratinė alternatyva". Ta konferencija priėmė dokumentą Molotovo-Ribbentropo pakto klausimu.

Šis vienodo turinio dokumentas š.m. liepos pabaigoje buvo išsiuntinėtas JAV prezidentui George Bush, Prancūzijos prezidentui Francois Mitterand, Didžiosios Britanijos ministerei pirmininkei Margaret Thatcher, Jungtinių Tautų gen. sekretoriui Perez de Cuellar, Europos Parlamento pirmininkui, Europos nusiginklavimo ir bendradarbiavimo konferencijos pirmininkui.

Prie laiško buvo pridėta: Molotovo-Ribbentropo pakto rusų ir vokiečių kalba su jų parašais kopijos, pakto teksta anglų kalba, lentelė juodame fone "Užmirštas holokaustas — Pabaltijo tautų genocidas" anglų kalba, paruoštas Anglijos Baltų Tarybos.

LAIŠKAS JAV PREZIDENTUI

Gerbiamas pone Prezidente 1989 m. rugpjūčio 23 dieną sueina 50 metų nuo tos dienos, kada Sovietų Sąjungos ir Vokietijos užsienio reikalų ministrai, Molotovas ir Ribbentropas, pasirašė slaptą sutartį apie apibusių interesų rytų Europos sferų ribas.

Po pasekmėje buvo okupuotos suverenios valstybės Estija, Latvija ir Lietuva, kurios buvo Tautų Sąjungos (Lygos) narės.

ŪKINĖ NEPRIKLAUSOMYBĖ PABALTY?

(atkelta iš 1 psl.)

Vietoj perleidus savo gaminius centrinei planavimo įstaigai paskleisti, kaip dabar yra daroma, patys fabrikai parduotų savo gaminius tiesiog vartotojams krašte ar užsieny pagal rinkos kainas, o Maskva laimėtų apmokėtiną pelną ir įsigytų šaltinius nuolat trukumus kenčiančiam ūkiui papildyti.

Su kuo prekiaus

Baltai tiki, kad didžiausia prekyba vyksianti su Sov. Sąjunga

kia žiūrėti kaip į savarankų meną. Reikia parašyti visai naują literatūros istoriją, nes iki šiol parašytoji buvo iškraipyta, pritaikyta sovietiniam režimui.

— Pramonininkų steigiamame suvažiavime okupuotoje Lietuvoje dalyvavo 1,017 delegatų, iš įvairiausių pramonės šakų. Atidaryme kalbėjo pirmasis sekretorius Algirdas Brazauskas ir Sąjūdžio pirmininkas Vytautas Landsbergis. Sąjungos pirmininku išrinktas A. Jasinavičius.

— Lietuvos spauda praneša, kad *Išvestijos*, Sovietų vyriausybės oficiozas, liepos 2 d. numerį paskelbė, kad prie 1939 m. rugpjūčio 23 dienos sutarties buvo ir papildomi protokolai.

— Žemaičių Kalvarijoje liepos 2 baigėsi ateitininkų grupelės, maždaug 15 žmonių, žygis. Buvo nueita 350 kilometrų. To žygio šūkis buvo: "Atnaujinti Lietuvai kryžių šalies vardą". Tuo metu buvo pašventinta daugiau kaip 50 kryžių.

— K. Girnias knygos "Partizanų kovos Lietuvoje" ištraukas gegužės 25 d. numerį spausdina *Kauno Aidas*.

aukštos technologijos reikmenim, kaip kompiuteriais, radijo, elektronika, mokslo instrumentais.

Tačiau iškilis ir problemų, kaip ir kur gauti užsienio valiutos pasenusiai pramonei atnaujinti ar naujai steigti. Pinigų investuoti — jai sieks pasinaudoti pigia baltų darbo jėga ar dalyvauti medžio ar žvejybos pramonėje, bet nebūsim investuoti į pramoninius fabrikus.

Baltai planuoja įsivesti savo valiutas, bet Vakaruose abejojama, ar jie bus pajėgūs tai greitai paradyti. Jei ir būtų nepriklausomi ir jų ūkis augtų, Baltijos respublikos būtų neturtingiausios Europos valstybės.

Maskva nori trukdyti

Pagal autorių Maskvos planotojai trukdys sukurti nepriklausomus ūkius, nes tuo atveju turės atsisakyti apie 70% dabar jų valdomos pramonės. Be to, tai nepatiks kaimynams ir gana didelėm rusiškai kalbančiom mažumom, nes jos bijos, kad ūkinė nepriklausomybė nevestų į politinę nepriklausomybę. Baltai sieks uždaryti sunkiosios pramonės įrengimus, kur dirba daug rusų, bijančių galimos repatriacijos.

Baltam ūkinė nepriklausomybė yra žingsnis į gyventojų daugumas siekiamą politinę nepriklausomybę, nors kolkas dabar jis pritaria laisvesnei konfederacijai su Sov. Sąjunga, nes reikia ūkinį rinkų bent tol, kol išmoks stovėti ant savo kojų. Baltai nelaiko savęs Sov. Sąjungos gelbėtojais, nes, kaip vienas estų žurnalistas yra pareiškęs, kad, "mes siekiame atsitraukti nuo Sov. Sąjungos kiek galima toliau prieš jos sužlugimą".

K. J.

Tų kraštų okupacija tęsiasi jau 49 metus. Ji daug nelaimių atnešė ir dabar tebedaro Pabaltijo tautoms.

Šitos tautos, kaip ir visos kitos pasaulio tautos, trokšta būti laisvos. Tai jos įrodė savo atkaklia ir pastovia kova už laisvę, kuri visą laiką keitė tikslai savo formas. Jų laisvės siekimas ypač stipriai pasireiškia šiuo metu.

Estų, latvių ir lietuvių tautų teisę būti laisvomis ir atkurti savo nepriklausomas valstybes patvirtina Altanto chartą, žmogaus teisių nuostatai ir Jungtinių Tautų organizacijos nuostatai.

Ryšiūn su tuo, kas pasakyta aukščiau, mes prašome Jus nurodyti Sovietų Sąjungos, Vokietijos Federalinės Respublikos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos vyriausybėms tai, kad jų politinė ir moralinė pareiga yra patvirtinti, jog minėtas slaptas Molotovo-Ribbentropo paktas yra politiniu nusikaltimo išraiška ir kaip tokį minėtos vyriausybės privalo atšaukti ir viešai pasmerkti.

Su gilia pagarba Paruir Airikian, organizacijos "Demokratija ir nepriklausomybė" prezidentas

Savaitės įvykiai

Teisingumo d-to statistika rodo, kad JAV narkotikų prekyba iš didžiųjų miestų persimetė ir į mažesnius provincijos miestus.

Sovietinės Moldavijos respublikos pietuose apie Komrat gyveną turkų kilmės, bet sentikių religijos 180,000 gagauzų, Gorbačiovo reformų paskatinti, pradėjo reikalauti autonomijos. Jie čia atsirado iš Bulgarijos Rusijos karo su Turkija metu.

Naujosios Zelandijos min. pirmininkas David Lange, ištraukęs Zelandiją iš ANZUS (Australija, Zelandija, U.S.) karinės sutarties, pasitraukė iš pareigų dėl sveikatos. Jo vieton buvo išrinktas min. pirmininko pavaduotojas Geoffrey Palmer.

Japonija valdančios partijos pirmininku pagaliau buvo išrinktas švietimo ministeris Tashiki Kaifu, kuris turėtų užimti ir atsistatydinusio min. pirmininko Sousuke Uno vietą.

Buv. prezidentas Jim Carter sutiko stebėti Nikaragvoj vykšančius parlamento rinkimus.

PLO, siekdama platesnio tarptautinio pripažinimo, paprašė Šveicariją, saugojančią vadina mas Ženevos konvencijas, reguliuojančias karo belaisvių, sužeistųjų ir karo srityse civilinių gyventojų teises, leisti jai pasirašyti šias konvencijas. JAV ir kai kurios kitos valstybės šiam PLO žygiui priešinosi.

Kijeve, sugriuvus pašto įstai gos rūmų vienam sparnui, žuvo 14 žmonių.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimus. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidojimų. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. **KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME**, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. **WOODLAWN MEMORY GARDENS**, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — **OHLERT-RUGGIERE, Inc.**, 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams turtai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

QUEENS COLLISION. KRIS-DEE CORP. D/B/A. Expert auto body works. Ducco Painting. Welding. Frames straightened. Fiber glass work, 131-13 Hillside Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418. John R. Chicavich. 718 441 - 6666. 24 Hours towing 718 657 - 3086.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Melius, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto **WNWK 106.9 FM.** Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 - 229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT - "Lietuvos Atsiminimai", pirmadieniais nuo 6 iki 7 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos pusvalandį anksčiau, nuo 5:30 iki 6 v.v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:05-10:00 val. ryto iš **WCAV-FM** banga 98.0. Vedėjas Petras Vlččinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telef. 508 586-7209.

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošnial išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojantiem tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

KVEČAS JONAS
1933 - 1976

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Iš Igarkos atvežtus karstus su tremtinių palaikais Kėdainių kariniame aerodrome kunigas pašlaksto švęstu vandeniu. Nuotrauka paimta iš Gimtojo Krašto Nr. 31.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Po Gotlando salos komunikato

Gotlando salos komunikatas mus nukelia į Pirmojo pasaulinio karo metus, kaip visų lietuvių pastangom buvo atkuriamas Lietuvos nepriklausomybė. Tada Švedijoje vyko dvi lietuvių atstovų konferencijos, — pirmą — 1915 spalio 8-11, antrą — 1917 spalio 18 - 20. Konferencijos vyko Stockholme.

Prasidėjus Pirmam pasauliniam karui, Vilniaus lietuvių veikėjai, susispietę į Politikos centrą, nutartė susisiekti su Amerikos lietuviams ir 1914 m. spalio mėnesį slapta keliu išsiuntė laišką JAV veikėjams lietuviams. Laiške kėlė mintį Londone ar kur kitur susaukti lietuvių konferenciją, kad būtų galima sudaryti bendrą veikimo planą.

J. Gabrys, grįžęs į JAV, nurodė, kad Londonas tokiai konferencijai negera vieta ir siūlė neutralaus krašto vietą — Stockholmą. Prizadėjo pats dalyvauti ir užtikrino, kad atvyks dar keli delegatai iš Amerikos.

Lietuvių centrinis komitetas Rusijoje gavo telegramą, kad J. Gabrys su kitais delegatais Stockholme laukia Rusijos lietuvių atstovų. Tuoj į Stockholmą išvyko St. Šilingas ir M. Yčas. Jie nuvykę rado tik vieną J. Gabry. Per trumpas laikas buvęs susisiekti su kitais, todėl ir negalėjo jie atvykti.

Nutarta vis dėlto pasiinformuoti, pasitarti. Posėdžiavo trejetą dienų, surašė nutarimus, ilgokas rezolucijas. Nutarimuose daugiausia kalbama apie nuo karo nukentėjusios Lietuvos šelpimą, apie informacijos būtinumą, kad ją reikia kuo plačiausiai išplėsti Lietuvos klausimo iškelimui esanti palanki dirva. Rezolucijos dirbančius lietuvius stiprino jų ryžto, o nedir-

bančius judino sukrusti.

Antroji konferencija jau yra labai reikšminga. Ji įvyko 1917 spalio 18 - 20 Vilniuje jau buvo išrinkta Lietuvos Taryba. Ji norėjo sustiprinti savo padėtį ir gauti visų lietuvių pritarimą. Tuoj buvo šaukiamos dvi lietuvių konferencijos, viena Berne, Šveicarijoje, kita Stockholme, Švedijoje.

Iš Lietuvos į Stockholmo konferenciją nuvyko dr. J. Šaulys, kan. K. Olšauskas ir kun. J. Purcikas, iš Rusijos — dr. J. Aleksa, M. Yčas, F. Bortkevičienė, St. Šilingas ir kun. J. Tumas; iš JAV — dr. J. Šliupas, be to, Skandinavijoje esą Lietuvos centrinio komiteto įgaliotiniai — J. Aukštuolis, S. Savickis ir I. Šeinius. Atstovai painformavo vieni kitus apie jų kraštų veiklą. Dr. J. Šaulys referavo apie prieš mėnesį įvykusią Vilniaus konferenciją.

Ši Stockholmo konferencija priėmė rezoluciją, kurioje pakartojo Vilniaus konferencijos priimtąją dėl Lietuvos nepriklausomybės rezoluciją. Ši Stockholmo konferencija skelbė: "Pareiškim valstybės šita Lietuvos Tautos sutartinai reiškiama valią, jog jau metas atnaujinti Lietuvos valstybę, ir primename kariaunancioms valstybėms, jog jau metas proklamuoti Lietuvos nepriklausomybę". Toliau jie pridėjo, kad pripažįsta Lietuvos Tarybą tikra Lietuvos atstove.

Stockholme konferencija patvirtino Lietuvos Tarybos nepriklausomybės siekimą, pažadėjo Tarybą remti ir jai dirbti. Gyvenimas ritosi greitai, ir jau ketvirtame mėnesyje po šios konferencijos Lietuvos nepriklausomybės atstatymas buvo paskelbta.

Per okeano platybes vėl žvelgsit

Į gimtą krantą,

Pasirūžę trispalvę parvežti,

Kaip dovana Laisvei.

Stasė Šakytė,
"Atlanto nugalėtojam"

Vienas buvo nenuorama

Baltimorėje nebuvo numatyta mūsų transatlantinių buriuotojų maršrute. Baltimorės lietuvių nesitikėjo ir negalvojo susilauksią svečių iš Klaipėdos. Tačiau vienas iš baltimoriečių tikėjosi ir stengėsi, kad buriuotojai su savo laivais apsilankytų puošniam Baltimorės uoste, vešliai apaugusiam didingais dangoraižiais ir šiaip įdomiais pastatais, kad pabuvotų Baltimorės lietuvių kolonijoje su jos parapijos bažnyčia, su Lietuvių Namais, su seniausia išeivijoje lietuviškų knygų biblioteka, su visoje Baltimorėje garsiu Lietuvių muziejumi, o taip pat kad galėtų aplankyti čia pat, pašonėj, esančią Amerikos sostinę Washingtoną ir jo lietuvius.

Tasai nenuorama baltimoriečiai buvo Lietuvių muziejaus kuratorius dail. Algis Grintalis.

Pažadėjo, kad atplauks
tik vienas laivas

Dar jūreiviams neišplaukus iš Klaipėdos, A. Grintalis pradėjo gąvoti, kaip čia parsikviestus visus tris burlaivius su įgulum į Baltimorę. Turėsi su savo vedamo muziejaus nariais bei kitais baltimoriečiais. Visi jo idėjai pri-

visa tai prisimename ryšium su Goltando salos komunikatu. Ir čia daug panašumo. Visi sutaria, kad reikia remti Lietuvos išsivadavimą, siekiant nepriklausomybės. Visi pasisako, kad siekiant šio tikslo, turime dirbti vieningai, išvermingai. Lietuvos Tarybos darbus ir sprendimus parėmė viso pasaulio lietuvių, užmiršę savo susiskaldymą.

Taip ir dabar — visų tikslas lieka tas pats — Vienybės, pasiaukojimo, susikaupimo ir darbo, darbo Lietuvai, kol ji bus nepriklausoma. O gal tai yra netoli, kaip ir anais metais po Stockholmo konferencijos. Padėtis panaši, bet mes šiandien esame kur kas mokytesni, pajėgesni dirbti visose srityse, atstatant tą Lietuvos laisvę.

Dieve, visiems padėk, kurie tą mylimą Lietuvą gina ir jai trokšta gero!

LIETUVOS BURIUOTOJAI APLANKĖ BALTIMORĖ

Vienas nenuorama išjudino Baltimorę ir pakvietė jachtas. Per keletą dienų suaukojo 3700 dol. burlaiviams aprūpinti. Keliavo tik dvi jachtos. Uoste laukė televizija, spauda, valdžios ir miesto atstovai, lietuvių minia, bet jachtos nepasirodė. Kalbos ir vakarienių Lietuvių Namuose. Televizijoje ir spaudoje. "Lietuva" į Baltimorės uostą įplaukė su didele trispalve bure.

ALEKSAS RADŽIUS

tarė, visi rėmė iniciatorių. Pradėjo Grintalis skambinti telefonu bei raštus rašyti New Yorko veikėjams, kurie rūpinosi buriuotojų sutikimu. Su Vidos Lanjytės-Anton (iš New Jersey) pagalba ir tarpininkavimu Grintalis kontaktavo jau New Yorkan atplaukusius buriuotojus, ir pagaliau liepos 3 d. buvo sužinota, kad Baltimorėn atplauks "Audra" liepos 12 d., t.y. už 9 dienų.

Laiko nedaug sutikimui organizuoti. Bet Grintalis su savo muziejiniškai rankų nenuleido. Tuoj susaukė organizacijų pirminkų posėdį. Nebuvo kada su-

darinėti sutikimo komitetą. Susirinkusieji pavedė viską organizuoti dail. A. Grintalui ir muziejaus nariams. Jie, nieko nelaukė, paskelbė lietuvių kolonijoje piniginę rinkliavą atvykstantiems buriuotojams aprūpinti. Baltimoriečiai pasirodė besą labai dosnūs. Per keletą dienų suplaukė net 3700 dolerių. Priešios sumos, žinoma, prisidėjo ir Washingtono lietuvių.

Krantinėje jau dviejų
jachtų laukė minia

Bet štai, liepos 8 d. sužinota, kad atplaukia ne vien "Audra", bet ir "Lietuva". "Dailė", kuri turėjo bėdų su savo motoru, nesirijo Baltimorėn plaukti. Ji

šiaip taip aptvarkius motorą, pasileido tiesiai į Klaipėdą.

Atėjus liepos 12-jai, "Lietuva" ir "Audra" Baltimorėje buvo laukiamos apie 6 val. vakaro. Puošnioji krantinė susirinko apie 300 Baltimorės ir Washingtono lietuvių. buvo atvykęs nepriklausomos Lietuvos atstovas Washingtono Stasys Lozoraitis, šiuo metu Amerikoje viešis Lietuvos persitvarkymo Sąjūdžio pirminkas prof. Vytautas Landsbergis su senu, buvus Marylando valstijos senatorius Annapoly, dabar teisėjas, John Coolahan su ponia, kuri yra lietuvių kilmės, Baltimorės miesto delegatas Marylando legislatorijoje Paul Weissengoff su ponia ir Baltimorės bei Washingtono lietuvių organizacijų vadovybės. Krantinėje taip pat matėsi Baltimorės televizijos 11-tos stoties ir *The Sun* dienraščio korespondentai.

Burlaiviai taip ir
nepasirodė

Šventiška buvo nuotaika. Plevsavo daug lietuviškų ir amerikoniškų vėliavų bei vėliavėlių, mirgėjo tautiniai drubūžiai ir sužeistos gėlės. Burlaiviams iškilmingai su fontanais sutikti buvo pasirodęs Baltimorės uosto ugniagesių laivas ir gausi flotilė ir Riverside jachtklubo, kuriam priklauso dail. A. Grintalis. Bet Lietuvos burlaiviai taip ir nepasirodė.

Netrukus atplaukė A. Grintalis su trim Riverside jachtklubo laivais, pasipuošusiais lietuviškom vėliavom, ir pranešė, kad nepasisekė su burlaiviais užmegsti radijo ryšio ir nežinia, kur jie dabar esą. Toliau laukti nesą prasmės. Kviestė visus į Lietuvių namus vakarienei.

Kilo susirūpinimas. Paaiškėjo, kad tuo metu Delaware įlankoje, per kurią burlaiviai turėjo plaukti, siautusi audra. O gal jų kelionė tragiškai pasibaigė? O gal... Dieve mano!

Susirinko visi į
Lietuvių Namus

Sunkia širdimi, bet ir su viltimi lietuviai rinkosi į Lietuvių Namus. Prispildė pilna pilnutėlė didžioji salė. Apie 230 žmonių. Vakarienei vadovavo A. Grintalis. Kalbėjo Stasys Lozoraitis ir prof. V. Landsbergis. Ir štai A. Grintalis praneša, jog gauta

"Audra" ir "Lietuva" pririšamos prie krantinės Baltimorės uoste. Nuotr. K. Česonio

VINCAS KUDIRKA

VIRŠININKAI

5

Nors į pirmus du klausimus nerado atsakymo, bet nusiramino, atsakęs sau į trečią:

— Aš apskrities viršininkas, tas pats Vakkanalijus Vziatkovičius.

Kuznickis, išgirdęs viršininką baisiai šūkaujant, atėjo palinkėt labo ryto ir, paklausęs, ar gerai miegote, paprašė arbatos.

— Kodėl šiandien tokia sunki galva... — skundėsi atsikėlęs Kruglodurovas.

— Vakar, ponas viršininke, turėjote pailsėt, — įspraudė, lyg niekur nieko, Kuznickis.

— Ee, pailsau! Nepailsau, tik, tur būt, pagirioju, ot kas!

— Tam dalykui yra vaistas, jau žmonių nuo senovės išbandytas, — tarė šeimininkas, mostelėjęs galva pasisukusiai prie spintos tarnaitėi.

— O gal vaistas nė nekenks? Ar šiaip, ar taip, jau šiandieną raštinui nebelankysiu — sutingau. Suksiu per Kauną Nemunu, o paskui geležinkeliu ant namų. Raštinės dar aplankysiu — nepabėgs.

Išsimetus kelis kartus, šeimininkas prakalbėjo švelniai, lyg neišdrįsdamas:

— Ponas Pstrumskis turėjo ponui viršininkui išpasakot, kokia mūsų nuo seniai įvesta tvarka...

— Žinau, žinau, — perkirto greit Kruglodurovas, tarytum parodydamas, kad viršininko pareigas supranta, viską žino ir ne tik nesipriešina įvestai tvarkai, bet dar pagiria ją ir patvirtina. Reikia pripažinti, kad iš tikrųjų suprato, ką norėjo pasakyti Kuznickis.

— Ar žinot ką! Saprnavau šią naktį tą mašiną su kava. Tu man šitaip įstrik į smegenis! — priminė viršininkas.

— Atneškite dar silkės! paliepė Kuznickis, pabarškines į virtuvės duris ir apsimetęs, lyg viršininko žodžių neišgirdęs...

Kada jau išsipagiriojo, atsistojęs Vakkanalijus Vziatkovičius, padėjojo Kuznickiui už gražų pamylėjimą, žodžiais, kuriais stengėsi pabrėžti savo vertę, rimtumą ir maloningumą žemesniešiams, pažadėjo niekad neuž-

miršti ir iškeliavo keliu, kokį buvo užsirežęs.

Sugrįžo namo ir savo pačiai pasakė tik tiek:

— Pagoda Nenastjevna, Matviejevas sakė teisybę: tai patyriau dabar iš naujo, lankydamas raštines.

— Argi visas taip greit aplankė?

— Dar tik dvi, bet jau ir iš to gerai numanau...

Po kelių dienų Vakkanalijus Vziatkovičius vėl išsirengė lankyt valsčių. Šioje antroje kelionėje pirmiausia susipažino su Žioplų Bavolskiu. Bavolskis nemokėdavo taip puikiai vaišint, kaip Pstrumskis arba Kuznickis, nors nesigalėdavo nei valgių nei gėrimų: nebuvo, mat, prie to linkęs. Bet užtat buvo linkęs prie kortų, lošdavo ir namie, ir išvažiavęs. Lošiant buvo galima pastebėti, kad Bavolskis niekad nepritrūkdavo pinigų. Priešdavo dešimtimis, šimtais ir visada užsimokėdavo, visada užtekėdavo. O tai vis, mat, iš... 180 rublių algos! Ypač daug prašėdavo, kada atsilankydavo pas jį vyriausybę. Iš kur imdavo pinigų? Turėjo, matyt, galvą. Žinoma buvo, kad Bavolskis vaduodavo iš kariuomenės. Tą dalyką atlikdavo labai gerai. Gavęs į raštinę popierius, kad tas ir tas iš jo valščiaus grįžta iš kariuomenės, kai-

po netinkantis, skubindavo pas grįžtančio tėvus ir sakydavo: — Jeigu norite, tai aš jūsų sūnų išvaduosiu, tikrai išvaduosiu. Tiktai, žinoma, nemažai kainuos, bet ką daryt? To su mažų pinigų nepadarysi. Ir atmintkite: apie tokius dalykus — ša, nes viską galima pagadinti: ir jums, ir man būtų! — baigdavo, paėmęs iš nudiugusių tėvų pinigų.

Teisybė, netrukus sūnus grįždavo iš kariuomenės, ir kad jis pats kažin kaip aiškintų tėvams savo sugrįžimo priežastis, niekas jų neįtikintų.

— Šnekėk tu sau sveikas! Čia tik Bavolskio darbas! Kad ne jis, kažin kiek dar būtum valkiojęs "ružę", — manydavo tėvas, nes įsakyta apie tai nekalbėt.

Šnekėdavo vėl, kad Bavolskis, susitaręs su pašto viršininku, mokėdavo traukt gerą pelną iš laišku su pinigais, prisiųstais kaimo žmoneliams iš Amerikos. Iš kariuomenės pelyndavo šimtais, iš pašto dešimtimis. Apie kitokius uždario šaltinius žmonės nekalbėdavo, negalėdami visa ko patirti.

Per savaitę viršininkas atlankė visas valsčių raštines. Nors niekur jam daugiau nebepriminė, kokia apskrityje "įvesta tvarka", tad tuo ir nesirūpino, žinodamas, kad tvarkos apskrityje neišdrįs gadinti nei vienas vaikas,

nei vienas raštininkas.

Išskyrus Bavolskį, niekur valsčiuje nemokėjo priimt paskutiniu metu savo viršininko. Nors ir pasiūlydavo, tai tokius paprastus dalykus, jog viršininkui net nepritikdavo jų ragaut, taigi "pasilsėt" ėmė lankytis pas kunigus ir su jais susipažint. Patyrė, kad kunigai švelnūs žmonės, moka sveičią priimt, o ypač nesigaili vyno.

Tur būt, dėl to, kad aš viršininkas, — manė Vakkanalijus Vziatkovičius, gerdamas vyną: — kitam, rodos, vyno neduotų.

Nors vyno nesigailėjo, bet nė vienas kunigas neušiminė apie "įvestą tvarką". Viršininkas net paklausė vieną kunigą, kiek ima algos, tikėdamasis išgirsti tą pat, ką nuo Pstrumskio.

— Tai kas toji mūsų alga! Menkutė.

Rodos, tik reikėjo pridėt: taigi tos algos nė nežūtrime ir t.t. Bet nepridėjo. Toks dalykas viršininkui labai nepatiko.

Išsigėręs pusėtinai vyno ir lyg užsūrūstęs ant kunigų, užvažiavo pas Tautintų kleboną, kurį žinojo esant labai turtingą — gultinti ant pinigų, anot žmonių pasakos. Klebonas, jau žmogus senas ir sunkus dėl neišpasakyto nutukimo, kažin ką rašė ir nė nepastebejo visai įeinančio pas jį viršininko. Tik tada atsikreipė, kada Kruglodurovas suriko:

— Ar tai tu klebonas?

— Aš, — atsakė paklaustasis, keldamas nuo kėdės ir atsiprašdamas.

— Ar tu žinai, kas aš? Aš apskrities viršininkas! — suriko, nekaldamas sulaukyti piktumo Kruglodurovas.

— Tai, meldžiamas, pone viršininke, prisėsk, būsi svečias, — tarė klebonas, nenumanydamas, kas čia darosi.

— Viršininkui įeinant, reikia atsistoti! — riktelėjo Kruglodurovas, sukandęs dantis.

Klebonas atsipeikėjo ir, skaudžiai užgautas, atsiliepė:

— Žinok, tamsta, kad šituose namuose šeimininkas aš, ir niekas neturi teisės mano namuose manęs skriausti! Reikalo su manimi neturi nė kokio. O jeigu atėjai ne į svečius, tik ant manęs reikaut, tai meldžiamasis, še lauk! — pasakė ir parodė duris.

Vakkanalijus Vziatkovičius, išgirdęs tokį netikėtą atsakymą, nežinojo nei ką sakyti, nei ką daryti. Nuleidęs ausis išėjo, tik išeidamas pro duris pasakė žemu, perkoštu per dantis balsu, bet taip, kad girdėtų klebonas;

— Aukso kiaušlė!

Nuo to karto jau šito klebono kitaip nevadino.

Įsėdo į vežimą ir keliavo namo, supykęs iki paskutiniųjų, ypač ant Tautintų klebono.

(Bus daugiau)

ATLANTO NUGALĖTOJŲ PAGERBIMAS KULTŪROS ŽIDINY

Sekmadienį, birželio 25 tuoj po Baisiojo Birželio minėjimo Kultūros židiny, New Yorko lietuvių visuomenei buvo pristatyti ir pagerbti visi Lietuvos jūreiviai — tie, kurie nugalėjo Atlantą ir tie, kurie tomis pačiomis jachtomis plauks atgal.

Kęstutis Miklas vadovavo visai šio pagerbimo ceremonijai. Savo trumpame pristatymo žodyje jis apžvelgė kiekvieną jachtą, kelionę per Atlantą ir tų jachtų neoficialias lenktynes, kurias laimėjo jachta "Audra" pirmoji pasiekusi Amerikos krantus net visą parą anksčiau už "Lietuvą" ir net dviem dienom už jachtą "Dailė". Jis taip pat paminėjo, kad neturint tiesioginio ryšio su "Dailė" buvo daug baimintasi, kad kas nors blogo su ja nebūtų atsitikę.

Šiek tiek papasakojęs apie savo vizitą į pačias jachtas, apie ten matytas nepavydėtinais kuklias ir vargingas sąlygas, kuriose jūreiviai per septynias savaites bangų supami gyveno, Kęstutis Miklas pradėjo jūreivių pristatymą.

"Lietuvos" įgula

Pirmoji iškviesta į sceną jach-

tos "Lietuva" įgula su kapitonu Osvaldu Kubiliūnu priešaky. Po trumpo žodžio jis pristatė kiekvieną jūreivį atskirai.

"Lietuvos" įgula sudarė visi Klaipėdėj gyvenantieji: kapitono pavaduotojas Steponas Kudzevičius (42 m. amž.), jachtos gydytojas Robertas Tikušis (49 m.), Rimas Dargis (42 m.), Jonas Limontas (29 m.), Sergejus Mokevičius (46 m.), Gediminas Pilaitis (32 m.), Ričardas Ramanauskas (33 m.) ir Algimantas Reika (39 m.).

"Audros" įgula

Ignas Miniotas, jachtos "Audra" kapitonas, kuris yra taip pat šio Lietuvos buriuotojų žygio per Atlantą vadovas ir Lietuvos Būriavimo Federacijos jūrinio Komiteto Pirmininkas, pristatė šios sudėties savo įgulą — visi kauniečiai: kapitono pav. Aleksandras Jankovecas (48 m.), jachtos gydytojas Algirdas Boguševičius (31 m.), Audronis Paulauskas (51 m.) Kazys Stasiūnas (44 m.), Ričardas Sartavičius (31 m.) ir kapitono sūnus Darius Miniotas (24 m.).

"Dailės" įgula

Jachtos "Dailė" kapitonas Žvaigždras Drėma ir jo įgula visi vilniečiai: kapitono pav. Raimundas Sližys (37 m.) gydytojas Gintaras Žukauskas (35 m.), Algimantas Patašius (49 m.) Algirdas Dovydenas (45 m.), Gendritis Katinas (53 m.).

Po to į sceną buvo iškviesti jūreiviai dieną prieš tai atskridę iš Lietuvos, kurie plauks per Atlantą atgal.

Su "Lietuva" grįžta

"Lietuvos" jachtai vadovaus kap. Steponas Kudzevičius (42 m.), ir jo įgula yra: jachtos gydytojas Vidmantas Žegunis (35 m.), Eugenijus Gerulskis (51 m.), Drąsutis Kudzevičius (48 m.), Vidmantas Danta (34 m.), Aloyzas Puslys (44 m.), Saulius Graželis (32 m.) ir Saulius Tamkavitis.

Su "Audra" grįžta

"Audros" kapitonus bus Arūnas Kazakevičius (48 m.) ir jo įgula sudarys: Paulius Citavičius (23 m.), Vasilijus Gubanovas (39 m.), Eugenijus Trainys (48 m.), Jaunutis Storpirtis (52 m.) ir Leonas Machankovas (40 m.) — visi kauniečiai.

Su "Dailė" grįžta

"Dailės" kapitonus bus Jurgis Vroblevičius (43 m.), ir jos įgula: kapitono pavaduotojas Žvaigždras Drėma, gydytojas Valdas Jakniūnas (46 m.), Sigitas Katkus (48 m.), Friedrikas Samukas (54 m.) ir Šarūnas Leonavičius (29 m.).

Per pristatymus paaiškėjo, kad du jūreiviai, abu turintieji kapitono laipsnius — Steponas Kudzevičius ir Žvaigždras Drėma su tomis pačiomis jachtomis plauks per Atlantą ir atgal.

Sveikinimų gausa

Po pristatymo jūreivių, kuriems publika tikrai nesigailėjo plojimo, buvo sveikinimai. Pirmuoju sveikintoju buvo iškviestas VLIKO garbės pirm. dr. Kęstutis Valiūnas. Pasidžiaugęs jūreivių laimėjimais, kiekvienam jachtos kapitoniui įteikė po egzempliorių neseniai išleisto savo memuarų knygos anglų kalboje *Serving Lithuania*.

Tautos Fondo vardu sveikino jo tarybos pirm. Jurgis Valaitis, o VLIKO vardu Tautos Fondo valdybos pirm. Juozas Giedraitis, Tautos fondo vardu kiekvienai jachtai buvo įteikta po \$1000.

Bostono lietuvių tautininkų sąjungos skyrius per savo įgaliotinę Rėdą Veitaitę sveikino jūreivius ir įteikė jiems dovaną — \$1000.

Angelė Stankaitienė sveikino Kanados lietuvių vardu ir įteikė visiems jūreiviams dr. Sigito ir dr. Angelės Kazlauskų dovaną — marškinėlius dekoruotus su jachtų burėmis mūsų trispalvės spalvomis.

Lietuvių Moterų Federacijos klubų vardu sveikino dr. Marija Žukauskienė ir įteikė kiekvienai jachtai po \$100.

Šiltą žodė tarė ir Vytautas Zelenis, atsuntęs \$6,700 New Yorko jūreivių sutikimo komitetui ir specialiai atvykęs į šią šventę. Jis prašė, kad Kalifornijos lietuvių auka būtų paskirta maisto aprūpinimui kelionėn atgal ir jachtų remontams.

Lietuvos Karo laivo kapitonas Povilas Labanauskas sveikino jūreivius savo vardu ir taip pat perskaitė savo atvežtą iš Floridos Palm Beach County Liet. Bendruomenės apylinkės sveikinimą.

Lietuvos Skautų Sąjungos įkūrėjas kapitonas Petras Jurgėla

Jūreiviai Kultūros židinio scenoje birželio 25. Juos sveikina Vliko garbės pirmininkas dr. Kęstutis Valiūnas. Nuotr. Vytauto Maželio

tarė tikrai jautrų sveikinimą jūreiviams, dėkodamas jiems, kad Dariaus ir Girino žygio skatinami, jie įveikė klatingąjį Atlantą tėvynės Lietuvos garbei. Anot P. Jurgėlos greit bus išleista nauja papildyta laida apie Darius ir Girėną. Į šią knygą bus įdėtas ir šio žygio aprašymas bei jachtų nuotraukos, kad liūdytų ateinančiom kartom ir šio žygio reikšmę.

Paskutinįjį sveikinimo žodį New Yorko lietuvių vardu tarė New Yorko lietuvių jachtoms suteikti komiteto pirm. Prans Gvildys. Jis dėkojo visiems už parodytą nuoširdumą ir finansinę paramą jūreivių sutikimui. Nuoširdžią padėką išreiškė ir newjersiškiui Vytautui Pauliui už 15,000 auką, be kurios vakarykštis jūreivių ir jų jachtų sutikimas New Yorko uoste nebūtų buvęs galimas.

Įteikiamos dovanos

Šia proga visiems jūreiviams buvo įteikta ir New Yorko lietuvių dovana. Į sceną įvežamas staliukas apkrautas replikomis Amerikos Laisvės Statulos. Pranas Gvildys, padėdamas dviejų mergaičių — Linos Matusaitytės ir Linos Penikaitės, padalino šias statulėles kiekvienam jūreiviui.

Kęstutis Miklas iškviečia į sce-

dos valdybai ir simbolinį laisvės varpelį, kad primintų mums laisvės skambėjį. Lietuvoj panašiai taip, kaip 1921 metais Amerikos lietuvių padovanotas laisvės varpas skambėdavo iki bolševikinės okupacijos Karo Muziejaus bokšte Kaune.

Priėmęs šią dovaną, Romas Kezys įteikia NY LB Apygardos dovaną — kiekvienai jachtai po didžiulę trispalvę, kad jos būtų nuvežtos Lietuon ir ten būtų iškeltos amžiams tinkamoj vietoj.

Ta pačia proga, Ignas Miniotas dar paprašė žodžio. Jis atvežė Kauno sporto klubo "Pluoštas" sveikinimus ir dovanas New Yorko Lietuvių Atletų klubui. Pranas Gvildys, Atletų klubo pirmininkas, priimdamas išaustą ilgą juostą ir rankšluostį su įrašais: Pluoštas—Atletui ir dėkodamas, pažadėjo pakviesti "Pluošto" sportininkus varžybom ateinančiais metais į New Yorką, o New Yorko Atletų Klubas 1991 metais vyks į sportines žaidynes Lietuvoj.

Pabaigai dar trumpą žodi tarė NYLB Apygardos valdybos vardu Romas Kezys pakviesdamas visus šią šventę uždaryti Tautos himnu.

Po to visi su pakilia nūotaika publika ir svečiai skirstėsi į židinio kiemą gegužinėn, kuri užsitęsė iki vėlumos. (kkm)

DIDELIS SUSIDOMĖJIMAS SIMPOZIUMU

Šeštasis Mokslo ir kūrybos simpoziumas, kuris rengiamas lapkričio mėn. 22-26 d. Chicagoje, susilaukė didelio dėmesio Lietuvoje. Šeštasis simpoziumas į išeivijos istoriją, gal jis kaip "atgimimo" simpoziumas. Per eitame simpoziume tedalyvavo tik vienintelis prof. Z. Zinkevičius, tai buvo "pirmoji kregždė". O dabar tų "kregždžių" atskris jau didelis būrys. Iki šiol mus lankydavo įvairūs menininkai ir "skudutininkai". Daug kalbama ir laukiama Lietuvos ekonominio savistovumo. Reikės tą savistovumą ne tik gauti, bet ir jį išlaikyti. O tam reikės įvairių technologijų ir ekonomistų.

Jeigu pavartysime istorijos puslapius, tai pamatysime, kad visose kultūrose išsivystymo eiga buvo panaši: amatai, prekyba, o juos jau sekė įvairios meno apraiškos. Kad būtų suprantamiau, tai pirmiausiai reikėjo išmokti akmenį skaldyti, pastatyti pastatus, o po to skulptūromis, freskomis ar arabeskomis išpuošti. Ir Lietuvos "savistovumo" pastatą turės statyti tie, kurie moką tai atlikti. Pastačius bus galima kanklėmis kankliuoti ir lumzdeliais groti.

Trumpai kalbant, reikia dėmesio ne tik menininkams bei saviveiklininkams, bet ir Lietuvos mokslo žmonėms. Jų veiklą reikia ir finansiniai paremti. Atvykstantieji iš Lietuvos kelionę patys apsimoka, bet pagal naujas taisykles, tik iki New Yorko. O visa kita teks rengėjams pasirūpinti. Yra apskaičiuota, kad kiekvieno atvykstantčio priėmimas (neįskaitant nakvynių ir maisto) susidarys apie 500 dol. Atvykstančių negalima gatvėje palikti, tad rengėjai ir kreipiasi

į visuomenę.

Mokslo ir kūrybos simpoziumas nėra tik Chicago, bet visos lietuviškos išeivijos renginys. Tad visa išeivija turi prie jo parengimo irgi prisidėti. Žinoma, šiuo atveju mūsų akademikai ir profesionalai turėtų stambesnėmis aukomis įsijungti. Reikėtų

manyti, kad akademikams šis renginys turėtų būti jų prestižo reikalas. Visais simpoziumo reikalais rašyti: L. Maskalūnas, 6 Brook Lane, Palos Park, IL. 60464. Čekius rašyti: "Mokslo ir Kūrybos Simpoziumas". Aukos nurašomos nuo federalinių mokescių. J. Ž.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

NUPELNYTA ŠLOVĖ LENINUI

Darbininkas Nr. 28 (liepos 28, d.) paskelbė Vliko Eltos pranešimą, nepagrįstai šlovinantį Leniną ir klastojantį istorinę tikrovę klaidindama, kad Leninas pasirašęs su Lietuvos respublika 1920 liepos 12 d. taikos sutartį.

Ėmus Stalino kultą guiti iš gyvenimo, sovietų pavergtoje Lietuvoje visas pasisuko sakant veidu į Leniną. Ryškus tokio postūpio pavyzdys yra ir Vliko Eltos skelbiamas iš Lietuvos gautasis nutarimas. Kaip matyti, net ir Vliko institucijos neišvengė simpatinių pareiškimų Leninui iškelti. Pirmasis kryptelėjo Leninop pats Vliko pirmininkas dr. K. Bobelis. Jis jau 1985 m. spalio 24 d. savo laiške Jungtinių Amerikos Valstyų prezidentui jo sutikimo su Gorbačiovu išvakarėse rašė beprasmybes, pramanus, klaidingai teikdamas, kad Lietuva 1920 m. liepos 12 d. taikos sutartį pasirašiusi su Sovietų Sąjunga (?), kad tos taikos pirmasis straipsnis esąs parašytas paties Lenino ranka". (Žiūr. 1985 m. lapkričio mėnesio *Eltos informacijų* Nr. 11).

Iš tikrųjų Lietuva šią sutartį pasirašė ne su Sovietų Sąjunga,

bet su Rusijos federacine socialistine respublika. Tuomet Sovietų Sąjungos dar nebuvo, kaip tarptautinės bendruomenės nario: ji formaliai susiformavo tik 1923 m. liepos 6 d.

Leninas nėra pasirašęs su Lietuva jokios sutarties. Minimą 1920 m. liepos 12 d. Lietuvos taikos sutartį su Rusija pasirašė iš rusų pusės Adolfas Joffe, Julijonas Marchlewskis ir Leonardas Obolenskis, o iš Lietuvos pusės — Tomas Naruševičius, Petras Klimas, Simonas Rozenbaumas, Juozas Vailokaitis ir Vytautas Račkauskas. (Žiūr. 1920 m. lapkričio 30 d. *Vyriausybės žinių* Nr. 53.)

Beprasmybės, pramanai, savo istorijos nepažinimas ir joje klaidžiojimas smugdo Lietuvos vadavimo institucijos lyg ir menkina jos svorį, ypač svetimųjų tarpe.

Bronis Nemickas

Lietuviška spauda yra pats svarbiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją auka!

LIETUVOS BURIUOTOJAI APLANKĖ BALTIMORĖ

(atkelta iš 3 psl.)

žinia, kad burlaiviai jau esą C & D kanale ir plaukia Baltimorės link. Audros jie išvengė, bet "Lietuvos" variklis sugedęs, ir "Audra" tempianti "Lietuvą". Žinia buvo visiems maloni, išblaškiusi rūpesčius. Baigiant vakariene, "Aidų" kvartetas padainavo keletą dainų, o akt. Juozas Palubinskas padeklamavo Petro Vaičiūno "Žvejų dainą", šiek tiek ją pritaikęs buriuotojų žygiui per Atlantą.

Televizijoje ir spaudoje

Tą vakarą televizijos 11 stotis žinių metu jau pranešė apie burlaivius iš Lietuvos, rodė spalvingą susirinkusių krantinėj lietuvių minią, perdavė pasikalbėjimus su nepr. Lietuvos atstovu Stasiu Lozoraičiu, Elena Okiene ir su amerikiečiais buriavimo specialistais. Ketvirtadienį Baltimorės rytinis *The Sun* dienraštis išspausdino ilgoką straipsnį su

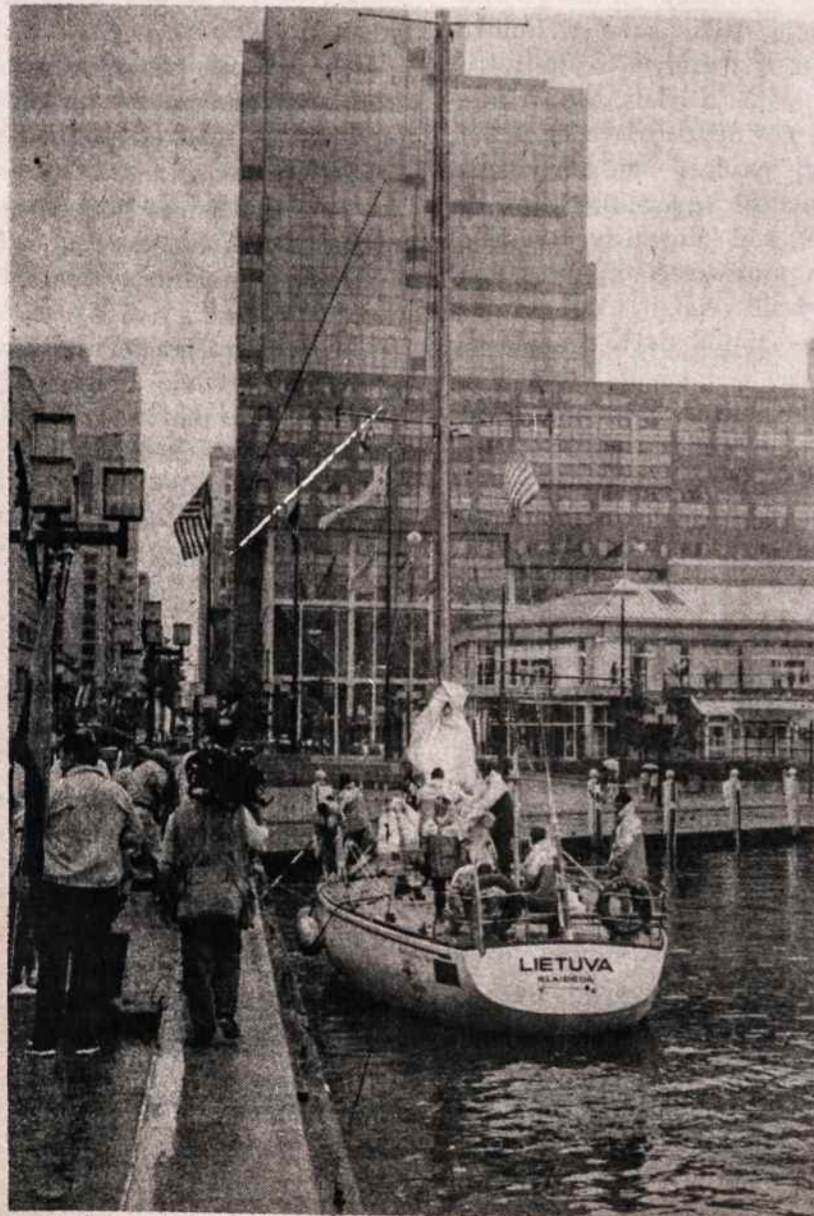
dviem nuotraukom, o popietinis *The Evening Sun* pirmam puslapy patalpino didelę spalvotą tautiniais drabužiais pasipuošusios ir nesulaukiamų burlaivių belaukiančios penkiametės Ritos Bradūnaitės nuotrauką.

"Lietuva" įplaukė su trispalve bure

Ankstų ketvirtadienio rytą A. Grintalis savo jachta pasitiko atvykstančius burlaivius jau netoli Baltimorės, perėmė "Lietuvos" vilkimą ir nuvedė abu laivus į Baltimorės jachtklubo prieplauką netoli Fort McHenry, 5 val. 30 min. vakaro burlaiviai iškilmingai įplaukė į Baltimorės uostą. "Lietuva" buvo iškėlusis savo garsiąją trispalvę burę, lydėjo Riverside jachtklubo flotilė.

Oras buvo nekoks. Debesuota. Truputį krapnojo. Lietuvių ir šiaip amerikiečių ši kartą per pusę mažiau susirinko. Bet ūpas buvo pakilus.

(Bus daugiau)

"Lietuva" Baltimorės dangoraižių fone artėja prie krantinės. Nuotr. K. Čikoto

KUN. KĘSTUTIS R. BALČYS IR JO 40 METŲ KUNIGYSTĖ

Šių metų birželio 11 Amsterdame, N.Y. lietuviai ir jų Šv. Kazimiero parapijai buvo didelė šventė. tos parapijos klebonas kun. Kęstutis R. Balčys, Amsterdamiečiams žinomas kaip Rev. Robert K. Baltch, šventė savo kunigystės ir savo tarnybos Šv. Kazimiero parapijoj 40 metų jubiliejų. Tai yra retas įvykis bažnytinėje sistemoje, kad kunigas išsilaukėtų vieno parapijoj tiek daug metų.

Kun. Kęstutis Robertas Balčys gimė 1924 metais vasario 17 Dormonte, Pensilvanijos valstijoje, Julijos ir Antano Balčių šeimoje. 1933 metais jo tėvai su visa šeima grįžta į Lietuvą ir apsigyvena Panevėžyje. Čia jis baigia pradžios mokyklą, lanko muzikos mokyklą ir gimnaziją, kurią baigęs įstoja į Kauno kunigų seminariją. Likimas taip susiklostė, kad 1947 metais grįžta į Ameriką ir čia Rochesteryje, NY, baigia Šv. Bernardo kunigų seminariją. Kunigu įšventintas 1949 metais birželio 11 Immaculate Conception katedroj Albany, NY. Netrukus gauna reguliarių paskirimą. 1949 m. spalio 1 jis skiriamas klebono asistentu į Šv. Kazimiero lietuvių parapiją, Amsterdam, N.Y., o nuo 1967 m. jis tampa tos parapijos klebonu.

Per tą savo kunigavimo laikotarpį Amsterdame jis celebravo daugiau kaip 16,000 šv. mišių, pakrikštijo 1049, sutuokė 413 ir palaidojo 1081. Jis nuolat rūpinosi ir rėmė parapijos organizacijas, bažnyčios chorą ir sekmandinę religinę mokyklą. Jo pastangomis išplėstos parapijos kapinės su puikia dail. Jonyno sukurta koplyčia yra viso Amsterdamo pažiba.

Iš prigimties jis mėgo muziką. Jau seminarijoj Kaune jis vadovavo klierikų chorui, dažnai pats dainuodamas solo savo sodriu baritonu įvairiuose parengimuose. Ir Amsterdame jis žinomas kaip dainuojantis kunigas ir visų su malonumu klausomas. Jis čia taip pat žinomas kaip nuolatinis keliautojas po pasaulį, kasmet vykstantis aplankyti savo tėvų gimtąjį kraštą — Lietuvą, taip pat kaip fotografas ir lietuviškų meno kūrinių kolekcionierius. Jo klebonijos visi kambariai išpuošti lietuviškais gintaro, medžio drožinių ir lietuvių dailininkų kūriniams, kurių daugumas yra tikrai unikalūs.

Kun. Kęstučio Balčiaus kunigystės jubiliejus buvo pradėtas šv. mišiomis 3 val. popiet. Jas celebravo pats jubilijatas, asistuojamas prel. Edward R. Glavin, kun. Petro Jonaičio, kun. Bernardo Gusto ir kun. Joseph S. Robitaille. Pamaldose taip pat dalyvavo ir buvęs Albany vyskupas Edwin B. Broderick. Bažnyčia buvo sausakimšiai pripildyta parapijiečių ir svečių, atvykusių iš tolimesnių vietovių, kaip jo mokslo draugas Panevėžio gimnazijoj Algimantas Gureckas su žmona, dr. Marija ir Aleksas Žemaičiai, Ona ir Kęstutis Miklai ir t.t.

Po pamaldų visi rinkosi į puikų Tepee restoraną iškilmin-

giems pietums. Į didžiulę restoraną salę sugužėjo apie 400 svečių. Po kokteilių prasidėjo pietūs, per kuriuos oficialiąją programos dalį vedė kun. Bernardas Gustas. Čia buvo pasakyta daug kalbų, iškeliančių kun. Balčiaus nuopelnus ne tik parapijai, bet ir visam Amsterdami. Jį sveikino ne tik dvasiškai, parapijiečiai, bet ir valdžios pareigūnai, net ir Amsterdame žydų atstovas, pranešdamas, kad kun. Balčiaus garbei bei atminimui yra pasodinamas medis Izraelyje.

Rašoma Amerikos lietuvių parapijų istorija

Kun. Vincas Valkavičius, Norwoodo lietuvių parapijos klebonas, istorikas rašo Amerikos lietuvių parapijų istoriją. Numatomi trys tomai. Pirmasis tomas jau įpusėtas.

Pirmame tome bus aprašytos Amerikos rytų lietuviškos parapijos. Čia įeina: Naujoji Anglija: Ansonia, Bridgeport, Hartford, New Britain, New Haven ir Waterbury — Connecticut; Athol, Brockton, Cambridge, Haverhill, Lawrence, Lowell, Norwood, So. Boston, Westfield, Worcester (2) — Massachusetts; Albany, Brooklyn (3), Amsterdam, New York, Niagara Falls, Rochester, Schenectady, Utica, Maspeth, Binghamton — New York; Elizabeth, Camden, Newark, New Jersey, Bayonne, Paterson, Kearny-Harrison — New Jersey; Providence — Rhode Island; Nashua — New Hampshire; Baltimore — Maryland; ir Floridos misija.

Aukos vaikų religinei literatūrai leisti

Jau pusė surinkta!

Dažnai užklausta, kaip sekasi rinkti aukas padengti išlaidas spausdinant vaikūčiams Lietuvoje religinio turinio knyges, nutariau jog verta visiems žinoti. Iki liepos pirmos dienos surinkta \$15,056.50, tai beveik pusė reikalingos sumos. Nors nedaug laiko liko surinkti antrą pusę, tikiu, kad suma susidarys. Nors asmenims padėka pasiūsta, štai kas lig šiol prisidėjo:

5,000 — a.a. kun. Jono Jutkauskio atminimui.

1,231.50 — Clevelande Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija.

1,120.00 — Normantas Liudas.

1,000.00 — Nukryžiuotojo Jėzaus Seselės, Lingienė A.

500.00 — Masaitis, Č.

300.00 — vysk. A. Deksnys, Gražuliai V. L.

Po 200.00 — kun. J. Pragulbickas, Daugirdai J.O., Prunskiai V.J., Sadūnas D.

150.00 — a.a. Ses. Monikos Vaičiūnaitės atminimui.

Po 100.00 — vysk. V. Brizgys, prel. V. Balčiūnas, Bogusas T., Kumpis P., NN. Lukosevičiūtė

Po kun. Balčio padėkos žodžio iškilmingieji pietūs buvo užbaigti, sugiedant jam lietuviškai ilgiausių metų ir kun. M. Čyviui suteikiant visiems palaiminimą.

Tai buvo gražį šventė, kurios nei kun. Kęstutis Balčys, nei visi joje dalyvavę ilgai, ilgai nepamirš.

Kun. Balčiui reiktų tik palinkėti stiprybės ir ilgiausių kuo darbingiausių metų dvasinė lietuvių vadovybėj tolimame Amsterdame.

Kęstutis K. Miklas

Taip pat bus duodama žinių apie Maine, Washington, D.C., ir Thomas, West Virginia, nors ten ir nebuvo lietuviškų parapijų. Lietuvių Fondas šiam projektui paskyrė 1000 dol.

Dabar ieškoma geros leidyklos, kaip universiteto arba ką nors panašaus.

Kun. V. Valkavičius liepos mėnesį važinėjo po vyskupijų archyvus ir ten rinko medžiagą. Jo paties archyve yra nemažai informacijos.

Jei kas norėtų prisidėti prie šios projekto fondo, aukas galima siųsti šiuo adresu: Lithuanian Parish History Project, 36 St. George Ave., Norwood, MA 02062. Aukos atleidžiamos nuo mokesčių. Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, šiam fondui atsiuntė 500 dol. auką.

Parapijų istorijos parodys plačia lietuvių veiklą ir tuo pačiu prisidės ir prie bendro kolonijų vaizdą.

A., Matkevičius, K., Mažiulis A., Milukas L., Motiejūnas J., Pauliukonis R., Pranis P. B., prel. J. Prunskis, Seselės pranciškietės, Starkus J., Sužiedelis V. A., Timukas M.

60.00 — Amsterdam lietuviai per B. Jasevicz.

Po 50.00 — Barūnas K., Erinigis S., Gylis J. I., Kliorys P., Krasauskas M., Kriaučiūnai R., Laukaitis, Clevelando Moterų Sąjunga, Lietuvininkas V., Markevičius V., Masiulis A., McAllister T., Milaknis A., Morris C., kun. J. Steponaitis, Valavičius A., Velicka D., Zalagnienė J.

Po 25.00 — Aponavičius J., Domeika W., Didžbalis Z., Grebliūnas V., Girmius J., Jason J., Laniauskas S., Logan J., Masaitis F., Senbergas A., Svarcas J. M., Sužiedelis A., Pakalka J., Pauliukonis K., Pagac J., Petronis R., Velyvis G. J., Walat A.

Po 30.00 — Lukas R., Musonis V., Vaškėlis S.

Po 20.00 — Baltrūkėnas S.,

Kun. Kęstutis Robertas Balčys. Nuotr. K. Miklo

Estijos aktyvistė Hartfordo juodojo kaspino demonstracijoje

Marju Lauristen, Estijos Populiaraus Fronto delegatė ir Ribbentropo-Molotovo pakto tyrimų komisijos narė, yra pakviesta atvykti iš Estijos ir dalyvauti CT pabaltiečių (ELLA) rengiamoje juodojo kaspino demonstracijoje rugpjūčio 23 d. prie CT valstijos kapitoliaus Hartforde.

Ji yra labai aktyvi kovotoja už Pabaltijo tautų laisves. Dažnai tiesiai, į vatą nevyndama, nieko nebijodama, pasako tiesą ir Kremliuje. Jos pasisakymai dažnai cituojami ir Vakarų didžiojoje spaudoje.

50 metų praėjo nuo Hitlerio-Stalino sandėrio pasidalinimo rytu Europą tarpusavyje. Šį datą Lietuvos istorijoje liks kaip juodžiausia diena per visas gadynes.

Šio pakto besąlyginis atšaukimas ir jo padarytų skriaudų atitaisyimas negali būti atidėtas! Nedelsiant ir nesidangstant turi būti atitaisytos Vokietijos Reicho ir Tarybų Sąjungos vyriausybių Pabaltijo tautoms padarytos skriaudos.

Nors rugpjūčio 23-oji yra darbo diena, daug kam ir atostogų

Domkus D., Grauzinis M., Justice E., Marcelonis J., Mutlos G., Prasauskas B., Rugelis J., Vainėkis J., Wedrycka A., Zacharkevice V.

Po 15.00 — Cline-Prasauskaitė D., Narkevičius V.

Po 10.00 — Boyace T. Dumbra A., Jankūnas K., Juknevičius E., Laniauskas V., Masiliūnas L., Rymantas R. I., Sniegaitis E., Špakevičius J.

5.00 — Jankevičius M.

Šia sumą sudėjo 94 asmenys ar grupės. Kviečiame prisidėti kas tik gali, nes ne vien rūpi spausdinimo išlaidos, bet ir persiuntimas. Aukas siųsti: Ses. Ignė, ICC-RT 21, Putnam, CT 06260. Čekių rašyti Special Apostolic Fund. (SI)

metas. bet vistiek pasistenkime kuo daugiau dalyvauti šioje demonstracijoje. Negalvokime, kad jos svarba čia Amerikoje yra abejotino didumo. Nepaslaptis, kad jaučiame tam tikrą rezervotumą mums opiais klausimais JAV vyriausybės sluoksniuose. Girdime daug gražių žodžių, bet pasigendame tvirto pasisakymo pokalbiuose ir derybose su sovietais. Čia mums labai daug gali padėti spauda, televizija, radijas. Praėjusiais metais po sėkmingos demonstracijos ir po daug palankių reportažų ir komentarų CT didžiojoje informacijoje, radome žymiai palankesnę atmosferą visose kongresmanų-senatorių įstaigose. Pabaltijo Laisvės dienos (14 birželio) rezoliucijos pasirašyme pasiekėme šimtaprocentinį rezultatą. Jį pasirašė visi CT kongreso atstovai ir abu senatoriai. Nė vienoje kitoje valstijoje to niekada nebuvo pasiekta.

ELLA tikisi, kad šį juodojo kaspino demonstracija bus paskutinė, reikalaujanti atšaukimo ir pasekmių atitaisyimo. Yra stiprių vilčių, kad Molotovo-Ribbentropo aktai bus paskelbti neturį juridinės galios.

Kad tai įvyktų, visi turime prisidėti ir dalyvauti. Reikia aktyvios energijos ir pastangų surinkti kaip galima daugiau parašų LB parengtai peticijai. Reikia ir dėmesį atkreipiančios prasmingos bei gausios demonstracijos Hartforde ir kitur.

Hartfordo ELLA's rengiama demonstracija įvyks rugpjūčio 23, trečiadienį, 12 val. prie CT kapitoliaus. Prašomi ateiti su juodais raišiais perristomis rankovėmis, su plakatais reikalaujančiais laisvės Lietuvai ir Pabaltijui, kad būtų išvesta Raudonoji armija ir KGB. Prašom atsinešti vėliavėles. Visos organizacijos, mokyklos, parapijos prašomos paraginti visus gausiai dalyvauti.

J. P. Nasvytis

IŠ VISUR

— Dail. Vanda Pazukaitė, eidama 79-tuosius metus, gegužės mirė West Palm Beach, Fla.

— Nauji Darbininko skaitytojai: Danutė Liepas, Michiana, Mich., Vladas Jamantas, Redford, Mich., dr. Ona Mironaitė, Chicago, Ill.. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkome užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

— Kun. Antanas Saulaitis, SJ, Chicagos Jaunimo Centro kavinėje buvo pagerbtas gegužės 19, penktadienį, specialiai jam skirtoje vakarienėje. Kun. A. Saulaitis minėjo amžiaus 50 ir kunigystės 20 metų sukaktis.

— Pasaulinis PEN 54-sis kongresas vyks Toronte ir Montrealyje rugsėjo 23 — spalio 1. Laukiama rašytojų ir iš Lietuvos. Norį dalyvauti kongrese ar įstoti į neseniai įkurtą lietuvių PEN centrą, rašytojai, kritikai, istorikai, vertėjai kviečiami kreiptis adresu: Stasys Goštautas, 12 Woodbridge Rd., Westwood, MA 02090.

— Kun. Fricas-Jonas Skėrys, vienas iškilesnių lietuvių evangelikų kunigų išeivijoje, daugelį metų dirbęs Vasario 16-osios gimnazijoje ir Lietuvių Bendruomenėje, liepos 2 d. atšventė 70 metų jubiliejų.

— "Margutis" spalio 7-8 dienomis Chicagos Jaunimo Centro didžiojoje saleje rengia koncertus, kurių programą atliks Vilniaus universiteto dainų ir šokio ansamblis.

— Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 63-jame seime buvo patvirtinta Pildomoji Taryba: Povilas Dargis — pirmininkas, dr. Vytautas Dargis — vicepirmininkas, Genovaitė Meiliūnienė — sekretorė, Kristina Austin — išdininkė, Josephine Miller ir Vytautas Kasnintinas — išdo globėjai, dr. Kazys Bobelis — daktaras kvotėjas.

— Hamiltono ateitininkai savo veiklos sezoną užbaigė birželio 3. Jiems įdomiai kalbėjo Gabija Petrauskienė iš Toronto. Muzikinę dalį atliko V. Povilonis su savo grupe. Buvo ir vaidinimėlis, kurį paruošė F. Gudinskienė ir D. Trumpickienė.

— Ateitininkų studijų dienos įvyks rugsėjo 11-8 Dainavoje, Mich. Bus akademinė, kultūrinė bei religinė programos.

— Kanados Lietuvių Fondo taryba liepos 5 posėdžiavo Toronto lietuvių namuose. Išrinkti pareigūnai ateinančioms dvejiems metams. Taryba pirmininku išsirinko dr. P. Lukoševičių ir sekretore Zitą Bersėnaitę-Cers. KLF valdybą sudaro: pirm. dr. S. Čepas, vicepirm. J. Pleinsys, sekr. Vaidotas Vaičiūnas, išd. K. Čepaitis, narys J. G. Skaistys. Vienas iš pirmųjų naujos tarybos darbų yra naujųjų įstatų užregistravimas Consumer and Corporate Affairs ministerijoje.

— Lietuvių tautodailės instituto suvažiavimas įvyks rugpjūčio 26 dailininkų Antano ir Anastazijos Tamošaičių sodyboje. suvažiavimo metu bus ir visuotinis instituto narių susirinkimas. Pagrindinę paskaitą tema "Senoviškos ir naujoviškos lietuvių juostos, jų istorija ir dailė" skaitys dail. A. Tamošaitis, LTI kuratorius, vyks ir senoviškų juostų paroda. Suvažiavimo reikalais kreiptis adresu: Mrs. A. Tamošaitis, R.R.2, Kingston, Ont. K7L 5H6. Telef. 613 542-3411.

Laiku susimokėk laikraščio prenumeratą, nes tai sumažins administracijos išlaidas.

PRANEŠIMAS

Amerikos Lietuvių Taryba, susitarus su VLIKU, prašo visas organizacijas ir ypač pavlenius asmenis gausiai siųsti Valstybės departamentui, slapto Molotovo-Ribbentropo 50 m. sukakties proga, VLIKO paruoštą atsišaukimą "APPEAL" — lankstinuko formoje laišką. Užpildžius ir pasirašius siųsti šiuo adresu:

The Honorable James A. Baker, III
The Secretary of State
Washington, D.C. 20520

"Appeal" pareiškimal gaunami ALTO centre ir ALTO skyriuose. Taip pat reiklia remti visas kitas pastangas, kurlomis slekiama Nepriklausomybės Lietuvai.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643
TEL. (312) 238-9787

Dar yra vietų šlose kellonėse į Lietuvą:

Rugsėjo 12 d., Vilniuje 15 dienų, — iš Chicagos — 2,795.00,
iš New Yorko — 2,645.00

Spalio 3 d., Vilniuje 10 dienų — iš Chicagos — 1,895.00,
iš New Yorko — 1850.00

Galimybė Lietuvoje aplankyti norimas vietas.

Registracijai ir informacijai skambinkite 1-312-238-9787.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU taip pat tvarko giminių ir draugų iškvietimo iš Lietuvos dokumentus ir parūpina lėktuvų rezervacijas atvykimui į Ameriką. Taip pat darome nuotraukas vizoms ir pasams.

TRANSPAK praneša naują, tikrai reikalingo ir naudingo maisto siuntinį.

Gaminį rinkinio šviežumas garantuotas, nes pats siuntinys bus sudaromas ir pristatytas į namus jūsų giminėms ir draugams Lietuvoje.

- 18 svarų** mėsos gaminių: šalto rūkymo sprandinė (pašalendvica), karšto rūkymo sprandinė, karšto rūkymo jautienos filė, aukščiausios kokybės rūkyta dešra.
- 11 svarų** maltos pupelių kavos, kavos be nuosėdų (instant), kakavos, chalvos (trinti riešutai su sirupu, aplieti šokoladu).
- 6 svarų** šokoladinių saldainių ir kitų saldumynų.

Reikia pabrėžti, kad visi minėti gaminiai yra **deficitiniai** (dažnai vartojamas žodis Lietuvoje), reiškia — jų parduotuvėse **NĖRA**.

Šokoladiniai gaminiai naudojami ne vien tik sau, bet taip pat, kaip ir labai vertingos dovanos.

Siuntinį sudaro 35 svarai delikatesinių maisto gaminių. Pilna kaina su pristatymu \$185. Galima užsakyti pusę viso to siuntinio už \$120. Ilgainiui galėsim ką nors pakeisti. Tai priklausys nuo vartotojų pageidavimo ir galimybių.

SIUNTINIAI. Siunčiam į Lietuvą video, stereo magnetofonus, siuvimo, mezgimo mašinas ir pn. Minėtas prekes persiunčiam UPS ir į kitus JAV miestus.

VAISTAI. Siunčiame Lietuvių katalikų labdarų sąjungos sudarytą rinkinį reikalingiausių vaistų Lietuvoje: Bayer aspiriną, multi-vitaminus ir pn. Siunčiame ir receptinius vaistus arba medicininės priemonės.

„DOLERINĖS“. Turime tiesioginį susitarimą su „dolerinėmis“ parduotuvėmis. Jūsų pinigai saugiai pervedami per banką, arba asmeniškai Jūsų giminėms Lietuvoje. Šis būdas tinka įsigyti įvairioms prekėms, automobiliams, palikimams sutvarkyti ir išvengti muitinės išlaidų.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Susidarius per daug daiktų Jūsų svečių viešnagės pabaigoje, galime daiktus persiųsti į Maskvą arba į Vilnių ir iš kitų JAV miestų.

Rašydami būtina praneškite ir savo telefono numerį — greičiau gausit atsakymą į savo klausimus — arba skambinkite:

Romas Pukštys

TRANSPAK
2655 W. 69th St.
Chicago, IL 60629
1-312-436-7772

Įstaiga veikia kasdien 10-6 v.v.
Šošt. 10-2 v. p.p.
I arba susitarus
Namų tel. 1-312-430-4145

ŠĮ SKELBIMĄ IŠSIKIRPKITE IR PASILAIKYKITE!

1989 Š. A. PABALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS

1989 m. Š. A. pabaltiečių lengvosios atletikos pirmenybės įvyks š. m. rugsėjo 9-10, Kanados Latvių stadione "Sidrabane", Milton, Ont., tarp Toronto ir Hamiltono. Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių. Varžybos vyks vyrų, moterų ir visose praeauglio ir senjorų (Submasters ir Masters) klasėse. Dalyvių skaičius neapribotas visose klasėse.

Varžybų pradžia šeštadienį rugsėjo 9 d., 2:00 popiet. Registracija nuo 12:00 val. Sekmadienį varžybų tąsa nuo 10:00 v. r.

Dalyvių registracija — iki rugsėjo 5 d., pas PSF-jos ir ŠALFASS-gos leng. atletikos vadovą Alg. Malinauską, 1317 Hillview Cresc., Oakville, Ont. L6H 2C6. Tel. (416) 844-7694.

Smulkios informacijos yra pranešta visiems sporto klubams. Klubams nepriklausantieji dėl informacijų gali kreiptis į bet kurį sporto klubą ar tiesiog į A. Malinauską.

Dalyvavimas atviras visiems, lietuvių lengvatletams. Dalyvaukite!

ŠALFASS Lengv. Atletikos komitetas
ŠALFASS Centro Valdyba

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenų leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

Pasižymėję lietuviai krepšininkai iš K. Rimas Kurtinaitis, Šarūnas Marčiulionis, Valdas Chomičius. Pirmas išvyksta žaisti į Vokietiją, antras į Ameriką, trečias į Ispaniją. Nuotr. Ed Šulaitis

ŠARŪNAS MARČIULIONIS ŽAIS AMERIKOJE

Birželio 25 pasklido žinia, kad mūsiškis krepšininkas Šarūnas Marčiulionis, žaidęs už Vilniaus "Statybą" ir TSRS rinktinę, pasirašė sutartį su Golden State Warriors profesionalų krepšinio klubu ir nuo šio rudens pradės žaisti šioje NBA priklausančiai komandai.

Šarūnas Marčiulionis yra pirmasis krepšininkas iš Sovietų Sąjungos, kuris žais NBA. Spaudos bei televizijos jis mielai pristatomas kaip sovietų žaidėjas, o ne kaip lietuvis. Tekste jau rašoma, kad jis gyvena Lietuvoje, kalba

lietuviškai. Atrodo, kad tai daro praktiškais sumetimais, nes Lietuva mažai kam žinoma, o Sovietų Sąjunga žinoma.

Spauda šią žinią įsidėjo pirmuose puslapiuose, įsidėjo ir jo nuotraukas vieno, su šeima.

Už kiek jis pasirašė sutartį, nežinoma. Spauda spėja, kad sutartis siekia milijoną dolerių metams. (Sutartį pasirašė trejiems metams).

NBA lygoje yra žaidę gal 4 ar 5 lietuvių kilmės žaidėjai. Ta proga buvo paskelbta daugiau medžiagos ir apie Šarūną Marčiulionį.

Gimė Kaune 1964 birželio 13 d., ūgis 193 cm, svoris 94 kg, 1988 baigęs Vilniaus universiteto Istorijos fakultete žurnalistikos mokslus. Vedęs, žmona Ingrida, pasižymėjusi krepšininke, turi dvejų metų dukrą Kristina.

Pirmas rungtynės "Statybos" komandoje, TSRS aukščiausioje lygoje, sužaidė 1982 m. Rygoje prieš VED. Tarptautinio pripažinimo susilaukė 1987 m. Europos čempionate Atėnuose, kur pasirodė kaip vienas iš geriausių TSRS rinktinės žaidėjų ir pasidarė žinomas pasaulyje. Tuo metu prasidėjo Marčiulionio "gaudymas" į JAV profesionalų klubus.

Prirašyta ir apie jo būdą, jo pomėgius, kad prieš rungtynes niekada nesiskuta ūsų ir kita. Rudenį jis su šeima jau atvyksta į Ameriką. Laukiame jo ir šeimos!

Edvardas Šulaitis

1989 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

SPALIS
LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Vienoje.
Kėlonė Nr. 105 spalio 5-19 \$2,159 iš Bostono ir Niujorko
\$2,342 iš Čikagos

LAPKRITIS
LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.
Kėlonė Nr. 102 lapkričio 2-15 \$1,699 iš Bostono ir Niujorko
\$1,882 iš Čikagos

GRUODIS
LIETUVA IR BELGIJA Naujų Metų kėlonė, 14 dienų: 9 naktų Vilniuje, 1 Maskvoje
2 Briuselyje
Kėlonė Nr. 129 gruodžio 29-sausio 11 \$1,599 iš Bostono ir Niujorko
\$1,782 iš Čikagos

Ekskursijos į Palangą ir Klaipėdą su pernaktiniais kiekvienai grupei!

Baltic Tours patarnauja sudarant Jūsų artimesiems dokumentus viešnagai pas jus. Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradėdame naują paslaugą, statant paminklus Jūsų mirusiems giminaičiams Lietuvoje.

Platesnei informacijai ir kelionių lankstinukams kreiptis:
BALTIC TOURS
Suite 4
77 OAK STREET
NEWTON, MA 02164
Tel. 617-965-8080

Dar galima gauti Lietuvos krikščionybės jubiliejaus medalių Darbininko administracijoje. Medalis yra pusantro colio dydžio, antikinės bronzos, kaina 10 dol., gryno sidabro — kaina 40 dol. persiuntimui pridėti 1 dol.

INTERNATIONAL INDUSTRIES

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

GREIČIAUSIAS IR PATIKIMIAUSIAS BŪDAS

NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS

LIETUVOJE

Jūsų artimieji tikrai apsidžiaugs gavę kvietimą atvykti į užsienio valiutos parduotuvę Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje ir, jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsipirkti; ar atsiimti naują Volgą ar Žigulį.

Kreipkitės — atsiimsime kainoraščius bei platesnę informaciją apie šį išimtinį patarnavimą.

NAUJAS PATARNAVIMAS NORINTIEMS PASVEIKINTI SAVO GIMINES AR DRAUGUS LIETUVOJE

ŽAIBO greitumu Jūsų artimieji bus pasveikinti vardinių, jubiliejų, sukaštinių, vestuvių ar betkokia kita proga. Sveikinimai pristatomi į namus.

Kreipkitės — atsakysime į visus Jūsų klausimus.
ŽAIBAS
9525 So. 79th Ave.
Hickory Hills, IL, 60457-2259
Tel. 312 430 - 7272

INTERNATIONAL

Pranešame, kad visos 1989 m. ekskursijos jau užpildytos. Dėkojame visiems savo klientams, pasinaudojusiems mūsų patarnavimais, ir ruošiamės tikrai įdomiam ir įvairiam 1990 m. sezonui.

Primename, kad G. T. INTERNATIONAL apskritus metus telkia įvairias paslaugas. Visi Jūsų biznio ar turistinės kelionės reikalai bus sutvarkyti profesionaliai ir sumanliai.

Norintiems viešėti Lietuvoje 5 dienas ar 5 savaites, sudarome individualius maršrutus, sutvarkome dokumentus bei visus kelionės ar viešbučio reikalus, ir Jūsų paslaugoms parūpiname patyrusį asmenį Jus pasitikti

Kreipkitės — kelionė be rūpesčių daug malonesnė!

G.T. INTERNATIONAL, INC. 9525 SO. 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS 60457 TEL: (312) 430-7272

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

Čia galite gauti:

- Lietuviškas VISA korteles
- Pinigines perlaidas
- Čekių sąskaitas
- Taupymo sąskaitas
- Įvairias paskolas
- Įvairius taupymo sertifikatus

—Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.—

KASOJE taip pat galite mainyti čekius, pervedti Social Security indėlius, atidaryti arba perkelti IRA fondus ir atlikti kitus bankinius reikalus.

Jūsų laukia lietuviškas patarnavimas, maloni nuotaika ir naudinga ateitis

Naujas K A S O S adresas: 86 - 21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: 718 441 - 6401.

AMŽINYBĖN IŠKELIAVO MUZIKAS ZIGMAS SNARSKIS

Muzikas Zigmąs Snarskis, pastaruosius trejus metus gyvenęs Thompson, Connecticut valstijoje, baigė šios žemės kelionę birželio 18 Worcester, Mass., ligoninėje. Mirties priežastis — širdies negalė.

Birželio 21 vakare, Gilmano šermeninėje, Putname, kur buvo pašarvotas mirusis, susirinko būrys jo draugų ir pažįstamų pareikšti šeimai užuojautą, pasiūlyti už mirusį ir jį prisiminti. Maldoms vadovavo kun. V. Cukuras ir jos užbaigtos visų sugiedota "Marija, Marija".

Mirusiojo laidotuvės įvyko birželio 22. Apeigos pradėtos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno seselių koplyčioje. Gedulingas mišias koncelebravo kun. V. Cukuras, prel. V. Balčiūnas, kun. R. Krasauskas ir kun. A. Petraitis, vadovaujant kun. Cukurui. Pamoksle kun. Cukuras atkreipė visų dėmesį į mirusiojo kuklumą: jokiose enciklopedijose nėra jo vardo, nors vadovavo muzikos meno rateliams, chorams, rašė muziką dainoms bei giesmėms ir parašė muziką mišių giesmėms. Jis buvo pareigingas ir atsakingas, savo elgesiu ir darbais tikras krikščionis, Mišių giesmes giedojo mirusiojo Worcestersteryje vesto vyrų choro keli choristai.

Iš koplyčios velionis palydėtas į vienuolyno "Dangaus vartų" kapines, kur jo kūnui duota prieglauda tarp kitų lietuvių. Prie kapo vėl sugiedota "Marija, Marija" vietos ir apylinkių, ypač Worcesterio lietuvių. Laidotuvių dalyvius šeima pakvietė pabendravimui ir bendriems pietums vienuolyno valgomajame.

Verta priminti kuklaus tautiečio, bet veidams menininko Zigmąs Snarskio nueitą gyvenimo kelią, kuris buvo duobėtas ir

Zigmąs Snarskis kai gyveno DP stovykloje Vokietijoje. Dabar gyveno Thompson, Conn. kur ir mirė.

raitytas. Jis gimė Kybartuose amatininko, metalo apdirbimo meistro, šeimoje. Kybartuose baigė pradžios mokyklą ir mokėsi gimnazijoje. Keletą metų tarnavo bankuose, tų buvo vien lietuvių bent trys. Jis labai mėgo muziką ir buvo vienos pučiamųjų instrumentų kapelos muzikantas.

Panoro daugiau žinoti apie muziką ir tapti kapelmėstru, tai stojo į konservatoriją Kaune. Pučiamųjų instrumentų skyriun. Mokslui gavo stipendiją. Mokyklos nebaigė, nes, bolševikams užėmus Lietuvą, partijos pareigūnai pasiūlė jam vykti į Rusiją ir tapti kurio nors dalinio kariuomenėje orkestro vadovu. Jis atsisakė ir dėl to pakliuvo į kalėjimą.

Vokiečių okupacija išlaisvino jį iš kalėjimo. Muzikos toliau mokytis nebuvo kaip, tai jis tapo muzikos mokytoju Pilviškių keturklasėje. Čia gyvendamas jis sukūrė šeimą, vesdamas Danutę

Žemaitytę, vokiečiams iš Lietuvos traukiantis, ir Snarskiai pasitraukė į Vokietiją. Zigmąs paimamas apkasų kasti, bet neilgam, nes neblogo kalbėjo vokieškai.

Šeima pasiučiamą į Čekoslovakiją, kur dirbo ginklus gaminančioje įmonėje. Iš tėvo išmoktas metalo apdirbimas padėjo pakilti ligi įmonės vadovybės, ypač kai vokiečiai net iš įmonių mobilizuojami.

Po kelių mėnesių visą Čekoslovakiją perėmė bolševikai. Snarskiams teko nugalėti daug sunkumų, kol jie pasiekia Beyreuthą Vokietijoje. Kai kurį laiką gyveno Almenfeldo ir Babenhauzeno DP stovyklose. Bayreuthe sudarė chorą ir su juo vykdavo koncertuoti į kitas DP stovyklas. Beyreuthe Snarskis kai kurį laiką lankė universiteto muzikos skyrių. Po neilgo laiko jis perėjo tarnauti į pagelbinius dalinius amerikiečiams prie Ulmo miesto.

Naujai Amerikon atvykę Snarskių bičiuliai pasistengė gauti afidevitus ir sudarė galimybę Snarskiams atvykti. Taip Snarskių šeima, padėjusi dviem vaikais, 1949 pasiekė JAV ir apsigyveno Worcestersteryje. Snarskis gavo darbą metalo apdirbimo įmonėje, kur dirbo iki penktos amžiaus. Vos tik spėjus Worcestersteryje apsigyventi, jis suorganizavo chorą, padedamas buvusio Lietuvos operos solisto I. Nauragio, Worcestersteryje tapusio vienos lietuvių parapijos vargonininku. Metams bėgant, keitėsi chore daug choristų, bet choras išliko stiprus. Po daugelio metų liko tik vyrų choras. Choro aukštą meninį lygį įvertino ir amerikiečių laikraščių muzikos korespondentai, pvz.: Worcester Sunday Telegram 1954 m., Norwood Messenger 1953 m. ir kit.

Snarskis padėjo sudaryti chorą vien berniukų, Šv. Antano gimnazijoje, vedamoje pranciškonų, Kennebunkporte, ir su juo išvykdavo koncertuoti. Keletai dainų ir giesmių sukūrė melodijas, taip pat ir vienu mišių giesmių muziką. Dainas su savo parašyta muzika įtraukdavo į choro koncertų programas. Tačiau sveikatai silpnėjant, prieš trejetą metų Zigmui teko atsisakyti vadovavimo chorui, palikti Worcestersteryje šeimai persikelti gyventi į Thompsoną (netoli Putnamo). Prie jų prisijungė ir automobilio avarijoje sunkiai sužeistas sūnus su žmona.

Zigmąs, iškeliaudamas amžinybėn, paliko žmoną Danutę, du sūnus, kurių vienas yra inžinierius, kitas (sužeistas) — ekonomistas, su žmonomis ir kitus gimines ir artimuosius. Jo pasigenda ir pasigės jo draugai, pažįstami bei be vadovo pa-

A. a. Veronika Šlapelytė-Gintautienė

Š. m. liepos 14 d., sulaukus 80 metų, amžinon poilsio vieton, anapus saulės, iškeliavo mūsų mylima mama, buba, sesuo Veronika Šlapelytė-Gintautienė. Gimė 1909 liepos 3 d. Rusijoje, viena iš 10-ties gausios ūkininkų šeimos vaikų.

Po komunistinės revoliucijos išbadėjusi šeima sugrįžo į Lietuvą, kur vėliau Veronika sukūrė šeimą, ištekėdama už Jono Gintauto ir sulaukdama trijų vaikučių: Birutės, Vidos ir Vytauto.

Nebuvo lengva gyventi brangiyoje Lietuvoje. Komunistinio teroro spaudžiama, šeima 1944 metais paliko tėvynę ir pasitraukė į Vakarus, kur, Dievo malonės apsaugoti, sulaukė karo pabaigos.

Po karo gyveno Ansbacho bei Eichstetto lageriuose, o 1949 m. atvyko į Ameriką ir pastoviam laikui apsigyveno New Yorke.

Vyrui išėjus į pensiją, abu persikėlė gyventi į Kaliforniją, kur gyveno dukra Birutė Butkienė.

Nelengvas buvo velionės gyvenimas. Būdamas silpno sudėjimo, vis kankinosi dėl vienos ar kitos priežasties. Pergyveno daugel operacijų ir štai, nuvežus įdėti "pacemaker", užtiktas didžiulis auglys galvoje. Skubiai daroma operacija. Dėja, po jos Veronika nebeatsigauna.

Palaidota liepos 18 iš Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios Los Angelėje į Forest Lawn kapines, kur jau nuo seniau ilsisi jos vyras ir žentas.

Amžiną atilš duok Veronikai, Viešpatie, ir tebūna lengva jai svetinga Amerikos žemelė.

Gilame nuliūdime liko dukterys Birutė Butkienė ir Vida Janauskienė su šeimomis, sūnus Vytautas Gintautas su šeima, broliai Petras ir Juozas su šeimo-

likę choristai. Pasigės jo vedamo choro koncertų Worcesterio lietuvių, taip pat ir kitose vietovėse gyvenančių lietuvių "parapija", susirenkanti sekmadieniais ir šventadieniais pamaldoms vienuolyno koplyčioje ir pabendravimui. Pasigės jo Putnamo LB apylinkė.

Gili užuojauta jo žmonai Danutei, sūnams su šeimomis, kitiems giminiams ir visiems jo draugams ir pažįstamiems. Jo šviesus atminimas paliks su mumis ilgą laiką. Tikime, kad Aukščiausias suteiks jam amžinąją ramybę.

Juozas Kriaučiūnas

Veronika Gintautienė su proanūkiu Andriuku, 2 mėnesiu, 1987 m.

mis Amerikoje, ir dar du broliai, dvi seserys su šeimomis Lietuvoje.

Šeima širdingai dėkoja kun. Bartuškai už sukalbėtą rožančių, atlaikytas šv. Mišias ir palydėjimą į kapines, solistams A. Polikaičiui, R. Dapšui ir V. Polikaitytei-Vilkieniui už jų giedojimą bažnyčioje, V. Dovydaičiui už tartą atsiveikinimo žodį kapinėse, p. Plukienei už paruoštus skanius pietus ir visiems brangiems draugams bei pažįstamiems, kurie bet koku būdu prisidėjo prie šios skausmo valandos palengvinimo.

IVAIRENYBĖS

Kvepalai bitėms

Vakarų Vokietijoje prof. S. Fegel keletą metų tyrė bites. Pasirodė, kad kai kurių bičių tranai ne mažiau trūšia už darbininkes. Jie renka kvepiai medžiagas, norėdami prisivilioti bites.

Atlikus kvepalų mikroanalizę, paaiškėjo, kad į jų sudėtį įeina ligi keturiolikos įvairių aromatinių medžiagų. Kvepalų aromatai tranai pasirenka pagal savo "asmeningą nuožūrą". Todėl kiekvienas tranas turi individualų kvapą.

Keleivinių laivų saulėlydis

Visi pastebėjome, kad kelionė laivais labai sumažėjo. Niekas neplaukia į tolimus kraštus, o jei plaukia, tai tik pramogaudami lanko tropikų salas. Dabar laivus pakeitė lėktuvai.

1846-1932 m. į Ameriką laivai pervežė 51.1 milijoną žmonių. Ir kiek reikėjo laivų jiems pargabenti.

Tačiau aviacija tik 1958 metais pralenkė laivus, tik tais metais pergabeno daugiau žmonių per Atlantą.

BOSTONO ŽINIOS

Atitaisykite klaidas amerikiečių spaudoje

Brocktono dienraštis Sunday Enterprise liepos 9 laidoje paskelbė straipsnį, kuriame Lietuva apibūdinta kaip Rusijos valstybė, o lietuvis kompozitorius Vladas Švedas pavadintas rusu.

Tuo reikalu Laisvės Varpo radijo programos vedėjas Petras Viščinis ragino žmones reaguoti ir parašyti laišką redakcijai. Jis pats tai padarė. Jo laišką išspausdino dienraštis liepos 30 laidoje. Laiške nurodoma, kad Lietuva tai ne Rusija, o kompozitorius Vladas Švedas ne rusas, bet lietuvis. Ta pačia proga rašoma, kad Lietuva turi savo kalbą, savo kultūrą, seną valstybingumą. Primenama ir sovietinė okupacija, paskutiniai įvykiai, kaip tauta siekia išsivadavimą.

Filmas apie pasaulinę parodą

Rugpjūčio 25 d. 9 v.v. per televizijos stotį WCBN — antrą kanalą parodys dokumentinį filmą *The World of Tomorrow*, apie 1939 metų pasaulinę parodą New Yorke. Nuo parodos šiemet sueina 50 metų. Filme prisimenama ir Lietuva, lietuvių diena parodoje. Įkalbėjo garsus Hollywoodo aktorius Jason Roberts. Jis pamini ir tai, kad tą vasarą Hitleris ir Stalinas parašė suokalbį ir pasidalino kai kurias valstybes. Prasidėjo karas. Filmą tikrai verta pamatyti. Jis bus rodomas daugelyje Amerikos TV stočių.

Apie H. Kačinsko plokštelę

Bostoniečių pastangomis išleista Henriko Kačinsko įskaityta plokštelė vis labiau sklinda ir susilaukia gerų įvertinimų. Nepriklausoma Lietuva leidžiama Montreatlyje, gražiai plokštelę įvertinusi, siūlė, kad reikia ją skleisti jaunimo tarpe, įvesti į liuanistines mokyklas. Plokštelė gali būti vertingai panaudojama pamokoms lietuviškoje mokykloje.

Apie tremtinių palaikų grįžimą

Rugpjūčio 6 Laisvės Varpas savo laidoje perdavė platų reportažą, kaip iš Igarkos, kur yra didžiuliai ištremtųjų lietuvių kapi, buvo pervežti pirmieji tremtinių palaikai. buvo žodinė informacija, Jono Navakausko sukurto Varpų maršas ir kita.

Duok Darbininką paskaityti tiems, kurie jo neprenumeruoja, paskui paragink užsisakyti.

A. A. VIKTORIJAI GALINIENEI

mirus, jos sūnų Vytautą ir savo krikšto dukrą Danutę Šilbajorienę giliai užjaučiu ir kartu liūdžiu.

Juozas Gailevičius

PADĖKA

1989 m. liepos 23, sulaukusi 86 metų amžiaus, mirė mūsų mama ir močiutė

A. A. VIKTORIJA GALINIENĖ

Ji buvo pašarvota M. Šalinskienės laidotuvių koplyčioje ir liepos 26, po gedulingų mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje, palydėta į Cypress Hills kapines.

Liūdėsy likusi velionės šeima reiškia gilią padėką Apreiškimo parapijos klebonui kun. Vytautui Palubinskiui, vikarui kun. Danieliui Staniškiui ir Tėv. Antanui Prakapui už iškilmingas mišias, Tėv. Leonardui Andriekui už sukalbėtą rožančių ir ypač Tėv. Antanui Prakapui už gražų žodį atsiveikinimo vakare bei už velionės palydėjimą į amžinąją poilsio vietą.

Velionės šeima taip pat širdingai dėkoja visiem, kurie užprašė mišias, aukojo Kultūros Židiniui, atsiuntė užuojautos korteles, skelbė užuojautas laikraščiuose, paaukojo valnikus ar puokštes gėlių ir laišku ar žodžiu išreiškė savo liūdėjimą ar suraminimą. Ačiū taip pat Marytei Šalinskienei ir Onai Barauskienei už nuoširdų laidotuvių patarnavimą ir Vacilui Steponiui už gerų pietų paruošimą Kultūros Židiny.

Ypatingai didelė padėka dalyvavusiem šermėnyse, gedulingose pamaldose ir laidotuvėse. Jų maldos ir pagarba velionel nlekad neliks užmirštos. Kartu su jais meldžiame, kad Visagalis Dievas sutelktų A. A. Viktorijai amžinąjį poilsį Dangaus karalystėje.

Sūnus Vytautas su šeima
uktė Danutė su šeima

A. A. PAJAUTAI BUDZEIKATEI

Lenkijoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame seserį Aliciją su šeima, brolių Jurgį ir kartu liūdime.

Jonė, Vytaas, Janina ir Vladas
Staskai

A. A. DOMUI VIZBARUI

mirus, jo žmoną Eleną ir artimuosius giliai užjaučia ir liūdi

Edvardas, Sofija Skobeikai ir
Audronė Tozzi su šeima

NEW YORKO šaulių kuopos valdybos nariui

A. A. EDVARDUI BALTŪNUI

staigiai ir netikėtai amžinybėn iškellavus, liūdinčial šeimai: žmonai, dukroms, sūnui bei kitiems šeimoms artimiesiems reiškiamo giliai užuojautą.

Kuopos pirmininkas,
valdyba ir nariai

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielnamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų slantę gavęs, bankas tuoj pat

traukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai neplo aukščiausias

procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per pašta skambinkit Mr.

Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
485 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
768-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
745 Gallivan Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administr.(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas... (718) 827-7932
Salė (kor.).... (718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Molotovo-Ribbentropo pakto pasirašymo 50 metų sukaktis bus paminėta rugpjūčio 23, jų pasirašymo dieną. Kultūros Židinyje LB New Yorko apygardos valdybos šaukiamu specialiu mitingu. Kalbės Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, prisimins sutarties istoriją, slapstus protokolus ir visus tos sutarties padarinius — Antrojo pasaulinio karo pradžią. Pabaltijo valstybių okupaciją ir t.t. Daiva Kezienė, kuri tą dieną su pabaltiečiais lankys Vokietijos misiją prie JT, papasakos savo įspūdžius ir kitas pastabas apie Jungtines Tautas ir šio pakto sukaktį. Bus priimtos svarbių rezoliucijų, kurios bus pasiųstos Amerikos prezidentui, kongresui, senatui, laikraščiams. Visi kviečiami kuo gausiausiai dalyvauti. Jauskime pareigą padėti okupuotai Lietuvai, kuri irgi visokioms išgalėms stengiasi išsivaduoti iš okupacijos ir renka parašus, rengia mitingus. Tai yra darbo diena, bet padarykime šią auką Lietuvai. Atsiveskime ir kaimynus. Būkime drausmingi ir solidarūs.

New Yorko LB apygardos valdyba posėdžiavo rugpjūčio 9 d. Kultūros Židinyje ir aptarė einamuosius reikalus. Kalbėta apie Molotovo-Ribbentropo pakto pasirašymo 50 metų sukaktį, jos paminėjimą, rudenį rengiamą koncertą, kurio programą atliks trys menininkai iš Lietuvos — solistas, pianistas ir aktorius. Kalbėta ir apie vasario mėnesio dailės parodą. Posėdžiai būna kiekvieno mėnesio antrą trečią dieną. Kitas LB apygardos valdybos posėdis bus rugsėjo 13 Kultūros Židinio posėdžių menėje. Atskirai dar posėdžiavimą, kai susidaro svarbūs ir skubūs reikalai.

PADĖKA

*Nuoširdžiai dėkojame mieliems draugams už tokias puikias vaišes, suruoštas mums išvykstant į Floridą.
Niekada nepamiršime Jūsų!*

Ona ir Jonas Raubos

KETVIRTAS METINIS LIETUVIŲ FESTIVALIS

bus rugpjūčio 27, sekmadienį,
nuo 12 val. dienos iki 6 v.v.
Amerikos leglono salėje
121 Third Street
Greenport, Long Island, NY

Rankdarbių ir gintaro parodos,
daug kitų įvairumų. Lietuviškas
maistas. Dainos ir šokiai.
Groja visiems žinomas JOE THOMAS orkestras.
Įėjimo auka — 2 dol. suaugusiems,
vaikams — 1 dol.

Festivalį rengia Lietuvos vyčių 152 kuopa

Važiuojant mašina, išsukti į 73 išvažiavimą iš LIE "Orient-Greenport", važiuoti Rt. 58, pravažiuavus pusę judėjimo rato, pasukti į Greenport. Leglono alė yra arti Geležinkelio stoties.

PRATĖSIAMAS PARASŲ RINKIMAS

JAV LB krašto valdyba prašo pratęsti parašų rinkimą dėl Molotovo-Ribbentropo pakto negaliojimo iki š. m. rugpjūčio 23 dienos.

Taip pat ir Lietuvoje parašų rinkimas pratęsiamas.

Audronė Katinaitė-Razgaitienė naujam Conde Nast Traveler žurnale yra to žurnalo meno direktorė. Tvarkydama laišku skyrių, ji panaudojo keturis nepriklausomas Lietuvos pašto ženklus kaip ornamentus. Visi keturi ženklai skirtingi, atspausdinti spalvotai. Anksčiau ji dirbo *New York Times* kaip spaudos menininkė sekmadieniuose iliustruotuose prieduose.

Lietuva — Kryžių žemė — Lithuania — Land of Crosses tokių pavadinimų Liet. Religinė Šalpa išleido vaizdajuostę, kurioje yra sudėta: Trijų kryžių kalno atstatymas Vilniuje, Vilniaus arkikatedros sugrąžinimas, Šv. Kazimiero palaikų iškilmingas sugrąžinimas, Vasario 16-tos iškilmės Kaune, Laisvės statulos atidengimas. Įkalbėta anglų kalba, apibudinama Lietuvos praeitis, istorija ir šių dienų įvykiai. Tai lietuvių tautinio ir dvasinio atgimimo drama. Vaizdajuostė reikšminga ir naudinga kiekvienam lietuviui, puiki dovana vaikams ir draugams. Ilgis 20 minučių, formatas VHS, kaina 25 dol. Čekius rašyti ir siųsti: Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Vytautas Maželis, žinomas mūsų fotografas, išvyko į Liet. Fronto Bičiulių stovyklą, kuri šią savaitę vyksta Dainavos stovyklavietėje.

Dail. Elena Urbaitytė dalyvauja šešių skulptorių parodoje su savo skulptūra. Paroda vyksta Northport Galerie Inc., 302 New York Ave. Huntington, N.Y. 11743. Paroda atidaryta rugpjūčio 14 ir tęsis iki rugsėjo 10 d.

Patiksliname. Praeitame *Darbininko* numeryje, 4-tame puslapyje, po ilgą nuotrauką iš buriuotojų sutikimo apačioje buvo netiksliai parašyta Romo Kezijos pavardė. Šeštame puslapyje, kur rašome apie statomą bažnyčią Vilniuje, po nuotraukomis buvo praleista fotografavusios Valerijos Baltušienės pavardė. Už netikslumus redakcija atsiprašo.

Dr. Kęstutis Valiūnas, Vliko garbės pirmininkas, buvo sunešęs ir buvo paguldęs ligininėjė.

Lithuanian Cookery, lietuviška virimo knyga, sklinda su pasisekimu. Praeitą savaitę išleista knygos antroji laida. Spaudos darbus atliko pranciškonų spaustuvė Brooklyne, išleido *Darbininko* administracija.

Ateitininkų sendraugių stovykla vyksta šį savaitgalį pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine.

Antanas Sabalis su žmona Aušra ir sūnumi Pauliumi rugpjūčio mėnesį atostogavo Sunny Hills, Fla., kur turi savo namus pasistatę. Iš ten atsuntė *Darbininkui* sveikinimus. Antanas Sabalis jau kuris laikas pagelbsti *Darbininko* redakcijai, joje dirbdamas dvi dienas per savaitę.

Ona ir Jonas Raubai, gyvenę Woodhavene, rugpjūčio 21 išvyksta nuolatiniams apsigyvenimui į Seminole, prie St. Petersburgo, Fla. Jiem išleistuvės surengtos rugpjūčio 12 Kultūros Židinyje.

Jūsų pinigai į Lietuvą siunčiami per banką į "dolerines" parduotuves: tinka Jūsų giminių apsipirkimui, automobiliams ir palikimams tvarkyti. Muito nėra. Romas Pukštys, Transpak, Telef. 312 436-7772, namų telef. 312 430-4145.

Video, stereo, siuvamas mašinas ir vaistus siunčiame į Lietuvą. Prekes pristatome per UPS ir kitus JAV miestus. Sudaromi iškvietimai, siunčiame kargo ir iš kitų miestų. Romas Pukštys, Transpak, 2655 West 69 St., Chicago, Ill. 60629. Darbo valandos: 12-6 v.v., kasdien, šešt. 10-4 v. Arba susitarus, tel. 312 436-7772, namuose — 312 430-4145.

ATTENTION - GOVERNMENT SEIZED VEHICLES from \$100. Fords, Mercedes, Corvettes, Chevys. Surplus Guide. 1-602-838-8885. Ext. A 6057.

GOVERNMENT SEIZED Vehicles from \$100. Fords, Mercedes, Corvettes, Chevys. Surplus. Buyers Guide, 1-805-687-6000. Ext. S-4505.

ATTENTION - EARN MONEY READING BOOKS! \$32,000/year income potential. Details. 1-602-838-8885. Ext. Bk 6057.

EARN MONEY Reading books! \$30,000/yr income potential. Details. 1-805-687-6000. Ext. Y - 4505.

ATTENTION - GOVERNMENT HOMES from \$1 (U-repair). Delinquent tax property. Repossessions. Call 1-602-838-8885. Ext. GH 6057.

ATTENTION - HIRING! Government jobs — your area. \$17,840 — \$69,485. Call 1-602-838-8885. Ext. R 6057.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Regina Purienė, duosni lietuviškų reikalų rėmėja, gyvenusi Richmond Hill, N.Y., persikėlė į Putnamą. Jos naujas adresas yra: Matulaitis Nursing Home, Turber Rd., Putnam, Conn., 06260.

Kun. A. Svarinską gražiai paminėjo ir jo žygius įvertino žurnalas *The New American*, jam skyrė visą puslapį ir įsidėjo nuotrauką. Šiam žurnale visada yra pavergtų tautų skyrius. Redakcijai šio žurnalo numerį su kun., A. Svarinsko aprašymu atsuntė Vilius Bražėnas iš Bonita Springs, Fla.

Apsipirkimo turgų — "Blusų turgų" — Lietuvių Atletų Klubas rengia rugsėjo 9-10 Kultūros Židinyje Brooklyne. Tai bus antrasis toks turgus, surengtas LA Klubo. Praeitų metų turgus buvo labai sėkmingas. Klubui dabar reikia sukaupti daug lėšų, nes sportininkai didelių būrių rengiasi 1991 metais vykti į pasaulio lietuvių sportines žaidynes, kurios bus rengiamos Lietuvoje. Klubas prašo žmones paaukoti pusėtinai geram stovyje esančius daiktus, drabužius ir kita. Informacijos reikalais skambinti Vidai Jankauskienei 718 848-2260.

Bernardo Brazdžionio, įžymaus mūsų tautos poeto, naują poezijos knygą *Po aukštaisiais skliautais*. Knyga laimėjo Lietuvių Bendruomenės 1986 metų literatūros premiją, 191 psl. Kaina 12 dol. Gaunama *Darbininko* administracijoje.

VIGILINIS BUDĖJIMAS PRIEŠ JT

Praeitame *Darbininko* numeryje rašėme, kad rengiamas toks Vigilinis budėjimas 44 gatvėje Manhattane. Dabar tas budėjimas nukeliamas prieš Jungines Tautas, 43 St. ir 1 Ave., Ralph Bunch Plaza. Budėjimas rengiamas pakto pasirašymo dieną, rugpjūčio 23. Prasišė rytmetį ir tęsis per visą dieną. Bus skaitomos ištremtųjų pavardės, raudos ir giesmės, poezija, laiški iš Sibiro.

Kadangi budėjimas tęsis visą dieną, kviečiami ir kiti lietuviai ateiti ir dalyvauti šiame vigiliniame budėjime. Informacijos reikalais prašom skambinti šiais telefonais: 212 845-4675 Jūrai Vizbarienei arba 212 242-9074 Austei Pečiūraitėi.

Šio budėjimo kolminacija valanda bus 6 v.v. Bus maldos, Liet. gen. konsulo žodis.

Visa tai rengia Ad Hoc komitetas: Aldona Kepalaitė, Austija Pečiūraitė, Vida Krištolaitytė, Jūra Bendoriūtė Vizbarienė.

Vytautas ir Alvita Kerbeliai, gyvenę Woodhavene, išsikėlė gyventi į Seminole, Florida, visai arti St. Petersburg. Kelionėje So. Caroline valstijoje jie turėjo automobilio avariją, sudaužė naują mašiną, bet patys liko nesužeisti. Laimingai kitom priemonėm pasiekė savo namus.

Skulptorė Elena Kepalaitė visą mėnesį atostogavo Santa Monica, pas savo seserį. Grįžusi vėl rengiasi naujiems skulptūriniam darbams.

Liet. Religinė Šalpa, prisitaisydama prie dabarties gyvenimo, plečia savo veiklą. *Darbininko* redakcija apie tai padarė pasikalbėjimą su įstaigos vedėju kun. K. Pugevičiumi. Pasikalbėjimas bus spausdinamas ateinančiame *Darbininko* numeryje.

Pranešimus amerikiečių spaudai ir kitai informacijos tarnybai ryšium su Molotovo-Ribbentropo pakto pasirašymo 50 metų sukaktimi siuntinėja LB NY apygarda. Pranešimą parengė ir visą siuntinėjimo darbą atliko tos valdybos vicepirmininkas informaciniam reikalams Romas Kezys. Pranešime trumpai primenamas pats pakto pasirašymo aktas, jo padariniai ir kad Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos valdyba rugpjūčio 23, pasirašymo dieną, rengia masinį mitingą Kultūros Židinyje ir kviečia atsilankyti amerikiečių spaudą. Drauge siunčiama ir LB išleistas puikus lankstinukas, kuris detaliau supažindina su pakto pasirašymu ir jo pasekmėmis.

World of Tomorrow filmas apie pasaulinę New Yorską parodą, kuri vyko prieš 50 metų, rodomas įvairiose televizijos stotyse. Baltimorėje rodoma rugpjūčio 21 d. 9 v.v. WMPB, Philadelphiaje — rugpjūčio 23 d. 10 v.v. WHYY, Bostone — rugpjūčio 25 d. 9 v.v. WGBH; Long Island — rugsėjo mėn. 9 d. 11 v.v. iš stoties WLLW, Chicagoje — rugsėjo 13 d. 8 v.v. — WTTW, Pittsburg, Hartforde, New Yorke dar data nenustatyta.

NEW JERSEY ETNINIS FESTIVALIS

Vienuoliktasis metinis etnikų festivalis rengiamas rugsėjo 23 ir 24 Liberty State parke Jersey City, N.J. Bus atskirų tautų šokiai, dainos, valgiai, rankdarbių parodos. Istoriniame centrinės geležinkelio stoties pastate ir ant Hudsono upės krantų vyksta visa festivalio programa. Priešais netoliese yra ir Laisvės statula ir Ellis sala. Pasiparkinimas nemokamas.

Prasidės rugsėjo 23 vidurdienį tautų paradą ir 200 naujų Amerikos piliečių priesaika. Šis 1989 metų tarptautinis etninis festivalis skiriamas ukrainiečių bendruomenei pagerbti, jų vaidmeniui New Jersey valstijoje ir visoje Amerikoje. Informacijos reikalais skambinti į New Jersey etninių reikalų įstaigą: 609 984-7145.

Skaityk ir platink *Darbininką*.

Rugsėjo 23 ir 24 dienomis Brooklyne, NY, Lietuvių Kultūros Centre — Židinyje Rengiama pirmą kartą JAV tokiu plačiu mastu

LIETUVOS MENININKŲ TAPYBOS IR GRAFIKOS PARODA "ATGIMUSI LIETUVA"

Dabar Lietuvoje vyksta istoriniai pasikeitimai. Tauta nusimeta komunistines dogmas. Kūrybinis menininkų potencialas ryškiai ir talentingai atspindi šiuos dramatiškus įvykius. Lietuva bunda. Vairuojanti intelektualinė jėga — SAJŪDIS.

Parodoje matysite tų pasikeitimų atspindžius — laisvus, nutolusius nuo jėga keleta dešimtmečių brukamo "socialistinio realizmo" kūrinius.

Todėl neatsitiktinai 20 procentų parodos pelno skiriama SAJUDŽIUI.

Deramai prisidėti prie šio renginio — kiekvieno lietuvių patrioto pareiga.

Kviečiame plačiai dalyvauti aplinkinių valstijų meno gerbėjus.

Paroda atidaroma rugsėjo 23 d. šeštadienį 7 v.v. Parodą rengia J. SHOR INTERNATIONAL ANTIQUE INC.

Š. m. rugpjūčio mėn. 23 d., trečiadienį, Molotovo-Ribbentropo pakto pasirašymo dieną, minint to pakto 50 metų sukaktį, Kultūros Židinyje Brooklyne rengiamas

MASINIS MITINGAS

Lietuvos Gen. konsulas ANICETAS SIMUTIS kalbės apie to pakto padarinius

DAIVA KEZIENĖ praneš apie tos dienos padarytus žygius Jungtinėse Tautose ir kitur

Bus priimtos rezoliucijos, reikalaujančios atšaukti sutartį ir atstatyti pirmąją padėtį — atstatyti Lietuvos nepriklausomybę.

Visur rengiami panašūs mitingai, renkami parašai! Neatsilikime ir mes! Pavergtą tėvynę laukia, kad mes eitume ir kalbėtume, ir šauktume: laisvės, laisvės, laisvės Lietuvai!

Pasikvieskime ir savo kaimynus! Mitingo pradžia 7:30 v.v. Po mitingo — kavutė ir vakaronė

Mitingą rengia ir visus atsilankyti kviečia

LB NY apygardos valdyba